

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Тарифне регулювання імпорту бензинів автомобільних»

студента 2 курсу, 8м групи,
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа» _____

Кравченка
Євгенія Юрійовича

Науковий керівник
док-р техн. наук, професор _____

Мережко
Ніна Василівна

Науковий консультант
канд. хім. наук, доцент _____

Калуга
Ніна Василівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор _____

Мережко
Ніна Василівна

Київ-2018

АНОТАЦІЯ

Робота присвячена питанням митної експертизи та тарифного регулювання імпорту бензину.

Проаналізовано ринок та вимоги до якості бензину, охарактеризовано асортимент бензинів на ринку України.

Розроблено критерії та методи для проведення митної експертизи бензину та наведено результати досліджень.

За МД визначено митну вартість та проаналізовано нарахування митних платежів на бензин, а також розглянуто митне оформлення.

За результатами досліджень розроблено шляхи вдосконалення митної експертизи та митного оформлення бензину.

Ключові слова: асортимент, бензин, властивості, експертиза, митна експертиза, нафтопродукти, мито, митна вартість, декларування, митне оформлення, тарифне регулювання.

SUMMARY

The work is devoted to questions of customs examination and tariff regulation of gasoline imports.

The market and requirements for gasoline quality are analyzed; the range of gasoline is described in the Ukrainian market.

Criteria and methods for gasoline customs expertise conduction are developed and results of researches are given.

The gasoline customs value is determined and the customs tax payments are analyzed in customs declaration, as well as customs clearance is considered.

According to research results, ways of improving the customs expertise and customs clearance of gasoline were developed.

Key words: assortment, gasoline, properties, expertise, customs examination, petroleum products, customs duties, customs value, declaration, customs clearance, tariff regulation.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- АЗС – автозаправні станції
- АСМО – автоматизована система митного оформлення
- ДПМЕ – Департамент податкових та митних експертиз
- ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність
- ЄАВТ - Європейська асоціація вільної торгівлі
- ЄАД – єдиний адміністративний документ
- КМУ – Кабінет Міністрів України
- МД – митна декларація
- ТПП – торгово-промислова палата
- УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;
- МД – митна декларація
- Мінфін – Міністерство фінансів України
- МК – Митний кодекс України
- НД – нормативний документ
- НП - нафтопродукти
- НПЗ – нафтопереробні заводи
- ПЕК – паливно-енергетичний комплекс
- ПКУ – Податковий кодекс України
- ПММ – паливно-мастильні матеріали
- ПМП – порушення митних правил
- ПП – попереднє повідомлення
- ТР – Технічний регламент
- ТСД – товаросупровідні документи
- УКТЗЕД – Українська номенклатура товарів зовнішньоекономічної діяльності

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні аспекти митної експертизи та тарифного регулювання імпорту бензинів автомобільних.....	10
1.1. Стан ринку бензинів автомобільних в Україні.....	10
1.2. Вимоги до якості та безпеки бензинів автомобільних.....	16
1.3. Регламент проведення митної експертизи бензину.....	19
1.4. Нормативно-правові засади тарифного регулювання імпорту бензинів автомобільних.....	25
Розділ 2. Митна експертиза бензинів автомобільних.....	32
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	32
2.2. Аналіз асортименту бензинів автомобільних, що переміщуються через митний кордон України.....	37
2.3. Визначення критеріїв, методів та засобів ідентифікації бензину автомобільного.....	46
2.4. Митна експертиза бензинів автомобільних та оформлення її результатів.....	50
Розділ 3. Аналіз митного оформлення та застосування заходів тарифного регулювання при імпорті бензинів автомобільних.....	55
3.1. Визначення коду бензину автомобільного згідно з УКТЗЕД.....	55
3.2. Електронне декларування бензину автомобільного.....	60
3.4. Застосування заходів тарифного регулювання та нарахування митних платежів при імпорті бензинів автомобільних.....	70
3.4. Аналіз митного оформлення бензину автомобільного за МД.....	78
Висновки та пропозиції.....	87
Список використаних джерел.....	92
Додатки.....	100

ВСТУП

Актуальність досліджень. Паливо є досить важливим енергоносієм, без нього важко уявити сучасне життя адже щодня люди використовують значну кількість даного джерела живлення транспортної техніки. Більшу частку серед палива займає автомобільний бензин, який завдяки відносно високому коефіцієнту корисної дії, широко використовується виробниками автомобілів та населенням. Високий рівень споживання бензину призводить до того, що виробник намагається будь-яким способом отримати якомога більше вигоди під час реалізації даного товару і тому досить часто на ринок України потрапляє бензин низької якості [4]. У період енергетичної кризи досить важливим показником є якість бензину. Після впровадження Україною системи Євро-5, гостро стоїть питання щодо дотримання виробниками правил екологічної безпеки під час виробництва та реалізації бензину на території нашої держави.

Вітчизняний ринок є цілком імпортозалежним від поставок нафтової сировини. На території України на сьогодні діє лише два нафтопереробні заводи – Кременчуцький НПЗ і Шебелинський ДПЗ. Саме тому досить важливим питанням є проведення експертизи автомобільного бензину, що надходить на митну територію України [37].

Від кон'юнктури нафтового ринку особливо потерпає економіка країн - імпортерів нафтопродуктів, серед яких і Україна. Останні десятиліття довели, що енергетична безпека цих країн пов'язана не стільки з гарантіями безперебійних поставок нафти, як з прийнятним рівнем цін. Для України, де власний видобуток нафти забезпечує лише 16,1% сучасних потреб економіки, в тому числі й виготовлення бензину, стабільність ціни нафтового ринку є визначальною складовою енергетичної безпеки держави і важливим фактором забезпечення розвитку та підвищення конкурентоспроможності економіки.

Забезпечення економіки і соціальної сфери країни основними видами енергоносіїв покладається на ПЕК, який забезпечує електричною та паливною енергією, природним газом, вугіллям, всіма видами моторного та котельно-пічного палива та сировинними ресурсами для різних галузей промисловості. Тому рівень розвитку ПЕК країни має визначальний вплив на стан економіки, вирішення проблем соціальної сфери та рівень життя людини.

Ринок нафти та основних видів нафтопродуктів є найбільш динамічним як у світі, так і в Україні. Розвиток нафтопереробної промисловості має визначальний вплив на стан економіки, вирішення проблем соціальної сфери та рівень життя людини в середині кожної окремої держави [45].

Об'єктом досліджень у випускній кваліфікаційній роботі є найбільш поширений стратегічний продукт перегонки нафти – бензин автомобільний.

Предмет досліджень – якість та властивості, а також митне оформлення бензинів, які переміщувались через митний кордон України в режимі імпорту.

При проведенні досліджень використано інструментальні (при визначення показників якості, що підлягають ідентифікації) та аналітичні (при аналізі ринку нафтопродуктів) **методи досліджень**

Метою даної роботи є проведення митної експертизи та вивчення особливостей тарифного регулювання імпорту бензинів автомобільних.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, яка склалася на території України в останній час, нафтопереробні заводи України продовжують виробництво паливно-мастильних матеріалів, проводячи переробку власної нафти, а також імпортованої. Але НПЗ України не мають можливості повністю задовольнити попит українських споживачів на нафту та нафтопродукти. Цінова політика українських виробників спрямована таким чином, що в деяких ситуаціях вигідно використовувати імпортні нафтопродукти.

Енергетична митниця здійснює митне оформлення та митний контроль за імпортом, експортом, транзитом енергоносіїв – електроенергії, сирої нафти, сирих нафтопродуктів, природного газу, продуктів їх переробки, які перетинають митний кордон України.

Для досягнення поставної мети необхідно було вирішити наступні **завдання**:

- обґрунтувати актуальність теми роботи;
- розглянути теоретичні питання, пов'язані з митною експертизою та тарифним регулюванням імпорту бензину;
- проаналізувати стан ринку та асортимент бензинів на ринку України;
- провести митну експертизу бензинів з оформленням результатів;
- дати класифікацію та визначити код бензинів згідно з УКТ ЗЕД;
- визначити митну вартість бензинів;
- проаналізувати митне оформлення бензину за МД.

Робота виконана з елементами **наукової новизни**, що полягають в розробці критеріїв, методів та засобів ідентифікації бензинів автомобільних.

Практична цінність виконаних досліджень полягає в розробці пропозицій щодо подальшого вдосконалення процедури митної експертизи та митного оформлення бензину.

Апробація. Опублікована стаття на тему: «Митна експертиза бензину» у збірнику статей **«Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів: зб. наук. ст. студ. у 2 т. - Ч 2. / відп. ред. В.А. Осика. – К.: Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2018. – С.50-56.**

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи становить 109 сторінок. Дана робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, а також списку використаних джерел з 80 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МИТНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІМПОРТУ БЕНЗИНІВ АВТОМОБІЛЬНИХ

1.1. Стан ринку бензинів автомобільних в Україні

Внутрішній ринок бензину є досить чутливим до коливань на зовнішніх ринках нафти, оскільки значною мірою залежить від постачання нафти та від імпорту нафтопродуктів. Важливим чинником функціонування внутрішнього ринку є економічна ситуація в країні, яка формує пропозиції та попит на нафтопродукти. Ринок також чутливо реагує на сезонні коливання попиту, пов'язані з сільгоспвиробництвом [4].

Через коливання світових цін на нафту, перманентного зростання попиту на нафтопродукти та підвищення тарифів на їх транспортування собівартість продукції вітчизняних нафтопереробних заводів (НПЗ) останнім часом значно зросла, що, в свою чергу, спричинило зниження рентабельності переробки нафти в Україні та втрату конкурентоспроможності нафтопродуктів, вироблених в Україні [8]. За таких умов виникла загроза занепаду вітчизняної нафтопереробної галузі та збільшення залежності економіки країни від імпортних надходжень бензинів та дизельного палива.

На сьогоднішній день серед українських НПЗ фактично функціонує лише Кременчуцький НПЗ і Шебелинський ГПЗ. Кременчуцький НПЗ (річна потужність переробки – 18,6 млн. тонн), переробляє вітчизняну нафту. Шебелинський ГПЗ у 2016 році розпочав виробництво бензину екологічного класу Євро-4. Даний проект став можливим після тривалої модернізації виробничих потужностей заводу [16].

Останнім часом особливе занепокоєння викликає ситуація на ринку нафтопродуктів України, яка характеризується стрімкою зміною цін на основні види пального та невизначеністю їх подальшого зростання. Україна досить залежна від імпорту нафтопродуктів. Приблизно три чверті пального,

яке використовується в Україні, є імпортованим. Тому ціна залежить від коливання курсу вітчизняної гривні та від розміру експортних мит на нафтопродукти.

В результаті аналізу ринку нафтопродуктів за останні роки встановлено, що він зазнав істотних змін, оскільки економіка нашої країни перебуває у кризовому стані, тому відбувається скорочення обсягів виробництва, експорту та імпорту даного товару. Крім того, відбувається значне зниження споживання бензину серед населення та промислових об'єктів, що пояснюється високою ціною та зниженням купівельної спроможності [45].

Обсяги видобутку нафти в Україні поступово зменшуються: якщо в 2014 р. було видобуто 2,674 млн. т, то в 2015р. — 1,803 млн. т, в 2016р. — 1,613 млн. т, а в 2017р. ще менше — 1,506 млн. т [74]. Відповідно, протягом останніх п'яти років на українському ринку спостерігається зростання частки імпортних нафтопродуктів. Водночас зменшилось споживання бензину та дизельного палива. Основна причина – підвищення цін пропорційно зростанню курсу долара, а також втрата Криму (близько 4% національного балансу) та руйнування Донбасу – найбільшого промислового споживача.

На рис.1.1 наведено дані щодо споживання і виробництва бензину в Україні, які підтверджують, що за останні 5 років дані показники зменшилися. До того ж, необхідно зазначити, що рівень споживання в декілька разів перевищує виробництво, що свідчить про залежність від імпортних поставок, які щорічно збільшуються. У структурі поставок бензину на український ринок паливо вітчизняного виробництва займає одну третину [45].

Через кризову ситуацію у 2014 році скоротилися майже всі основні напрямки поставок. Проте диверсифікований ринок як і раніше відрізнявся широкою географією. В Україну постачання здійснювали більше 10 іноземних нафтопереробних заводів ближнього і далекого зарубіжжя, серед основних країн-контрагентів Угорщина, Греція, Сербія, Словаччина.



Рис.1.1. Динаміка споживання і виробництва бензину в Україні в 2013-2017рр., тис. тон

У 2017 році за рахунок зміни напрямків поставок в структурі вітчизняного імпорту відбулися істотні зміни. Так, частка Білорусі збільшилася на 88,7% до 1,16 млн. тон. У розрізі поставок більшу половину (80,3%) обсягу складає білоруський, 11,3% - литовський, 3,9% - польський, 1,4% - румунський і лише 1,6% - російський бензин. У 2017 році імпорт бензинів в Україну здійснювало понад 70 імпортерів (рис.1.2) [43].

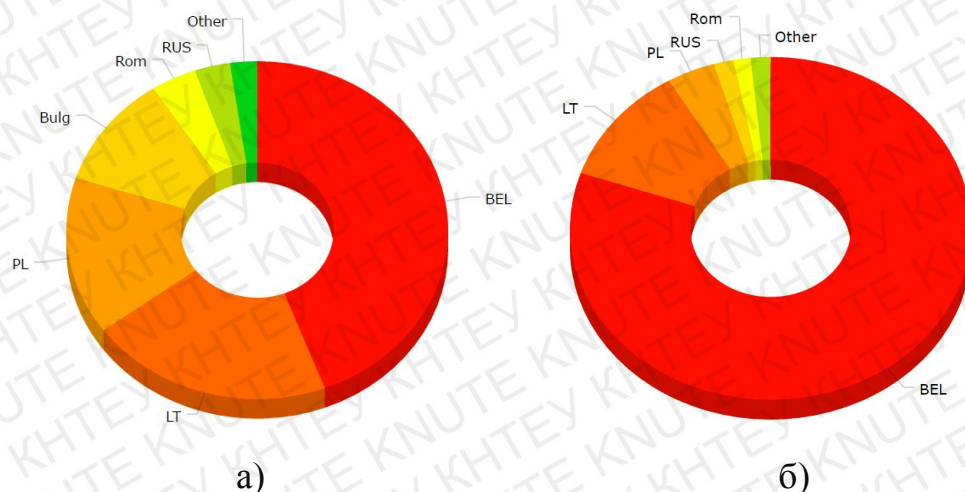


Рис.1.2. Структура імпорту бензинів за основними країнами-контрагентами в 2016 (а) - 2017рр.(б): BEL- Білорусь, LT – Литва, PL – Польща, Bulg – Болгарія, Rom – Румунія, RUS – Росія, other - інші

За даними митної статистики проаналізовано експортно-імпортні операції товарної позиції 2710 [80]. Встановлено, що протягом 2011-2014рр. спостерігаються незначні коливання в показниках імпорту. Період 2014-2015рр. характеризується помітним спадом, показник імпорту 2015 року – 3,85 млн. дол. США, що на 42,4% менше, ніж показник попереднього року. У 2016 році відбувається зниження показника до мінімального за увесь період 2011-2017рр. У 2016-2017 рр. показник імпорту у вартісному виразі має тенденцію до зростання, у 2017р. на 27,3% порівняно з 2016р. У вартісному виразі імпорт нафтопродуктів у 2017р. зменшився у 1,7 раз порівняно з 2011р. [43].

Аналіз динаміки експорту протягом 2011-2016рр. у вартісному виразі показав стрімкий спад. Показники експорту 2016р. у порівнянні з 2011р. зменшилися у 38,5 разів. У 2017 році відбувається зростання показника у 2 рази, але він все ще залишається на низькому рівні у порівнянні з 2011 роком.

На рис. 1.3 наведено динаміку імпорту та експорту нафтопродуктів за 2011-2017 роки.

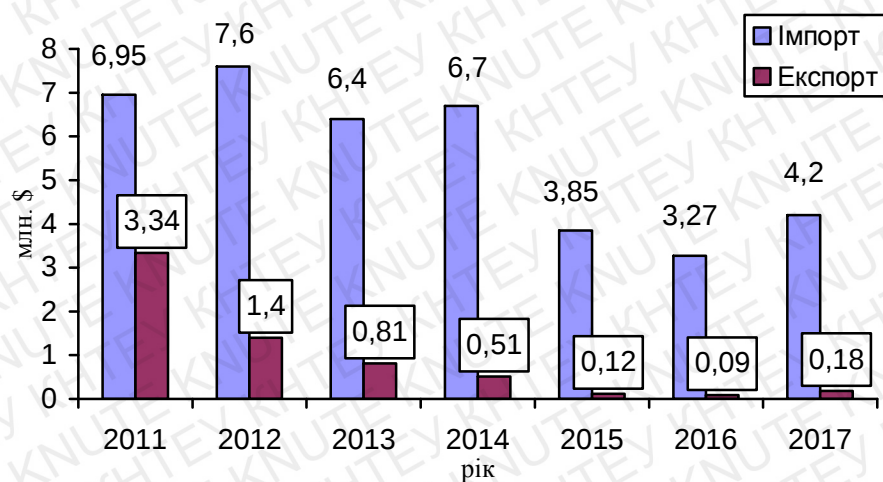


Рис. 1.3. Динаміка імпорту та експорту нафтопродуктів товарної позиції 2710 за 2011-2017рр., млн. дол. США

Динаміка імпорту нафтопродуктів в кількісному виразі засвідчила неоднозначність зміни за аналізований період 2011-2017рр. (рис.1.4). Відмічено певні коливання імпорту нафтопродуктів в 2011-2014рр. від 6,53

млн. т в 2013р. до 7,62 млн. т в 2012р., а протягом 2015-2017рр. відмічено тенденцію до зростання, максимальний показник відмічено у 2017 р. – надходження становило 7,82 млн. тон.

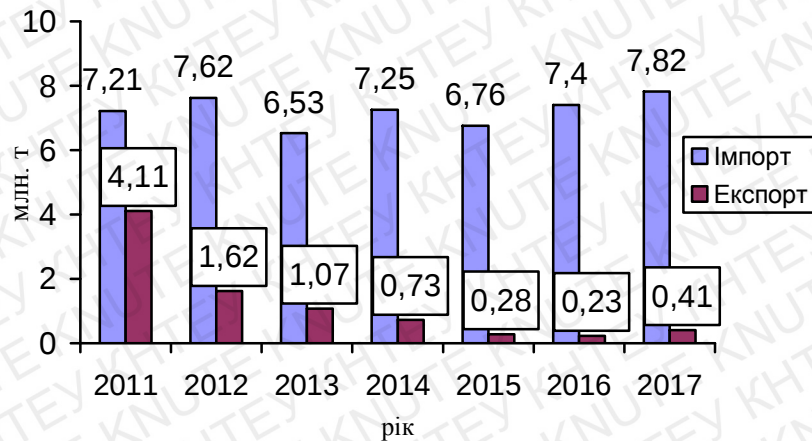


Рис.1.4. Динаміка експортно-імпортних операцій з нафтопродуктами у кількісному виразі за 2011-2017рр., млн. тон

Показники експорту нафтопродуктів у кількісному вираженні за 2011-2016рр. знижувалися з 4,11 млн. тон у 2011р. до 0,23 млн. тон у 2016р., тобто обсяги експорту за даний період зменшилися в 17,9 разів. В 2017р. відмічено незначне зростання. У кількісному вираженні імпорт також значно переважав експорт, в 2017р. було імпортовано нафтопродуктів у 19,0 разів більше ніж експортовано.

Частка українських НПЗ в структурі наповнення ринку бензинів за 7 місяців 2018 року становила 43,8% проти 40,6% за аналогічний період 2017 року [45].

Зростання частки українських виробників відбувається на тлі загального звуження ринку бензинів, який за 7 місяців 2017 року скоротився на 4% до 1,123 млн т.

За 7 місяців 2018 р Кременчуцький НПЗ (Полтавська обл.) та Шебелинський ГПЗ (Харківська обл.) сумарно виробили 492 тис. т бензинів, що на 3,6% більше, ніж за такий же період 2017 року.

Кременчуцький НПЗ збільшив випуск бензинів на 6,8% до 424 тис. т, Шебелинський ГПЗ скоротив 12,5% до 67,8 тис. т. Зниження виробництва

бензинів на Шебелинському ГПЗ пояснюється загальним зниженням переробки сировини на ГПЗ на 7,4%.

Імпорт бензинів за 7 місяців 2018 року скоротився на 9,8% до 631,3 тис.т. Постачання бензину з Білорусі, основного джерела імпорту цього пального, знизилися на 11,5% до 508,3 тис. т.

Литовські і польські НПЗ групи Orlen наростили поставки на 6% до 114,1 тис. т. Практично весь імпорт бензинів здійснюється залізничним транспортом. На морські поставки припало 7,8 тис. т проти 4,6 тис. т за аналогічний період 2017 року.

За підсумками 2017 року ринок бензинів скоротився на 8,6% - до 2015 тис. т. Згідно з прогнозами "Консалтингової групи А-95", за підсумками поточного року ринок бензинів скоротиться на 8% [39].

Основною причиною зменшення ринку бензинів є зростання споживання скрапленого газу, ринок якого за 2015-2017рр. зріс наполовину (до 1,6 млн т) і продовжує збільшуватися.

Таким чином, можна зробити висновок, що протягом 2011-2017рр. показники імпорту значно перевищували експорт, що свідчить про те, що Україна забезпечує потреби у нафті та нафтопродуктах за рахунок імпортних поставок, тобто є імпортозалежною щодо даного виду товарів.

Якщо аналізувати тенденції ринку бензину, необхідно зазначити, що за останні 6 років споживання даного виду палива зменшилося в Україні практично вдвічі – з 4 млн. тон в 2012р. до 2,2 млн. тонн в 2017р.

Зокрема, баланс бензинів за період 2016-2017рр. скоротився на 8,6% – до 2,01 млн. т. Імпорт бензинів в Україну за підсумками 2017 року склав 1,21 млн. тон, що на 19% менше показника 2016 року (1,5 млн. тон).

Падіння відбулося в основному за рахунок зниження поставок з Білорусі – на 21,7% до 859 тис. тон, у той же час на 24,2% зріс імпорт з Литви – до 194 тис. тон. Крім того, з червня 2018р. був повністю припинений імпорт бензину з Польщі.

1.2. Вимоги до якості та безпеки бензинів автомобільних

Основним нормативно-правовим документом, який встановлює вимоги до якості та безпечності бензину в Україні є «Технічний регламент щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив» [77]. Даний документ розроблений на основі Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради [72]. Виходячи з вимог вищезазначених документів, можна зробити висновок, що для бензину як для продукту переробки нафти важливими є такі показники як фракційний склад, октанове число і корозійна активність бензину, від яких залежить якість автомобільного бензину.

Від точки початку кипіння бензину і температури закипання залежить здатність запустити холодний двигун. Чим нижче ця температура, тим швидше він заведеться.

Якщо занадто висока температура закінчення кипіння бензину, тоді погіршується випаровування палива і воно нерівномірно розподіляється в циліндрах. Там можуть утворитися бензинові мікрокраплі. Через це вимивається масло, швидше зношується двигун і до того ж збільшується витрата бензину через його неповне згорання.

Октанове число відображає властивість бензину згорати в двигуні внутрішнього згорання без детонації. Октанове число визначається двома способами: моторним (характеризує їзду в міських умовах) і дослідним (в умовах автомагістралі). Чим вище це значення, тим вище ступінь стиснення може бути у двигуна і тим вище його потужність. Залежно від октанового числа бензини розподіляються за марками. Вимоги до якості бензину відповідно до вимог ТР наведено в додатку А.

Корозійна активність бензину характеризує швидкість хімічних реакцій між бензином, продуктами його згорання і матеріалами, з яких виготовлені всі системи, в яких бензин циркулює: система подачі палива, система вихлопу, камери згорання. Корозійна активність залежить від кислотності

бензину, загального вмісту сірки, меркаптанової сірки, водорозчинних кислот і лугів.

Директива 98/70/ЄС значний акцент робить на такому показнику, як вміст сірки в бензині, зокрема, саме через цей показник до даної Директиви вносилися зміни в яких було зазначено, що вміст сірки в будь-якому бензині, що реалізується на ринку ЄС не може перевищувати 10 мг/кг, що є досить важливим під час оцінки якості бензину. Загалом зміст Директиви 98/70/ЄС та Технічного регламенту є дуже схожим, зокрема український нормативний документ гармонізований з вимогами європейського законодавства (додаток А). У «Технічному регламенті щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив» встановлено такі екологічні класи автомобільних бензинів: Євро3, Євро4, Євро5, в той же час в Директиві 98/70/ЄС лише Євро-5. Згідно з Технічним регламентом забороняється використання в автомобільних бензинах екологічних класів Євро3, Євро4 та Євро5 добавок (присадок), що мають у своєму складі хоча б один з таких компонентів: фосфор, сполуки свинцю та заліза, ароматичні аміни.

В Україні набув чинності з 01.01.2016р. новий національний стандарт ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови» [21], який гармонізований з вимогами європейських стандартів.

Більш жорсткі вимоги до фракційного складу призводять до зменшення вібрації двигуна, подовженню терміну служби мастила залитого в двигун, поліпшенню пускових властивостей. Цьому сприяло зменшення наявності сірки в паливі від 150ppm (0,015%) для простих бензинів А-95 - до 0,0010:-0,0050% (10:-50 ppm) для бензинів А-95 євро [4].

Зменшення дії бензину А-95 євро на навколишнє середовище досягається за рахунок посилення вимог до таких показників якості як наявність в бензині сірки, відсоткового вмісту бензолу і ароматичних вуглеводнів.

Згідно ДСТУ 7687:2015 [21] за рівнем екологічної безпеки встановлено такі екологічні класи бензинів: Євро5, Євро4, Євро3.

За вмістом біоетанолу встановлено такі види бензинів:

E5 – не більше ніж 5%;

E7 – понад 5% та не більше ніж 7%;

E10 – понад 7% та не більше ніж 10%

Відповідно до вимог стандарту вміст сірки в бензині євро5 повинен бути не більше 10 мг/кг; євро4 – не більше 50 мг/кг, а марки євро3 – не більше 150 мг/кг.

Вміст марганцю у бензині марок євро3 та євро4 повинен бути з 01.01.2017р. не більше 6 мг/дм. куб., а для євро5 – не більше 5 мг/дм. куб.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків підприємств з усіма стадіями технологічного процесу з виготовлення нафтопродуктів, що мають право виробляти бензини моторні сумішеві із вмістом етил-трет-бутилового ефіру або з добавками на основі біоетанолу» від 5.12.2007р. встановлює перелік підприємств з усіма стадіями технологічного процесу з виготовлення нафтопродуктів, що мають право виробляти бензини моторні сумішеві марки А-92, А-95, А-98 з добавками на основі біоетанолу [61].

Закон України «Про заборону ввезення і реалізації на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину» встановлює вимоги до безпечності автомобільних бензинів, що знаходяться в обігу на ринку України, зокрема, забороняється ввезення та реалізація на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до нього, окрім авіаційного бензину [50].

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Інструкції про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України» від 2.09.2008р. встановлює єдиний порядок організації та виконання робіт, пов'язаних з прийманням, транспортуванням, зберіганням, відпуском та

обліком товарної нафти і нафтопродуктів. Вона не поширюється на видобуток нафти та на міждержавні перевезення нафти і нафтопродуктів.

Отже, основним нормативно-правовим документом, що регламентує вимоги до якості та безпечності бензинів, є Технічний регламент України щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив гармонізований з вимогами Директиви 98/70/ЄС. Даний документ регулює загальні вимоги щодо безпечності та якості під час обігу та виробництва бензинів, регламентує загальні екологічні вимоги, щодо бензинів та їх негативний вплив на навколишнє середовище. Крім того, вимоги до якості бензинів регламентовані ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови».

1.3. Регламент проведення митної експертизи бензину

Згідно МКУ, митна експертиза розглядається як випробування, дослідження якості, кількості, відповідності умовам нормативної документації, умовам договору партії (або окремого товару) з наданням мотивованого, об'єктивного, незалежного, кваліфікованого висновку [44].

З метою забезпечення експертних заходів в 2016р. правонаступником Спеціалізованої лабораторії з питань експертизи та досліджень став Департамент податкових та митних експертиз.

В МКУ регламентовано, що митна експертиза призначається у випадку, якщо для з'ясування проблематичних аспектів, що виникають у справі про ПМП, якщо виникла потреба у послугах фахівців, які володіють спеціальними знаннями у певних галузях. Метою експертизи є проведення аналізу і оцінки якості товару для виявлення його відповідності нормативним документам, ідентифікації та фальсифікації [2].

Призначення митної експертизи пов'язано з виконанням таких завдань: проведення лабораторних досліджень, експертиз, прийняття рішень про класифікацію товарів згідно з УКТ ЗЕД для забезпечення здійснення митного

контролю; проведення науково-дослідних робіт у сфері експертного забезпечення діяльності органів доходів і зборів у межах питань, віднесених до компетенції ДФС України; керівництво діяльністю експертних підрозділів; забезпечення організації підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації експертів за напрямками досліджень [7].

Порядок проведення митної експертизи визначено розділом 11, гл. 50 «Митний контроль» МКУ, а також наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016р. №1058 «Порядок взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз)» [65].

Відповідно до даного документу митна експертиза бензину включає наступні етапи:

- направлення запитів митниць ДФС України до експертних підрозділів ДПМЕ;
- взяття проб бензину митницями ДФС України для проведення експертних досліджень;
- приймання запитів та проведення досліджень експертними підрозділами ДПМЕ ДФСУ;
- надання митницям ДФС висновків за результатами проведених досліджень.

Направлення запитів щодо проведення дослідження до експертних підрозділів ДПМЕ ДФС проводиться митницями ДФС при здійсненні ними митного контролю та митного оформлення бензину, якщо виникла потреба в спеціальних знаннях або у використанні спеціального обладнання і техніки з метою встановлення характеристик, визначених у статті 356 МКУ [44].

Митниця ДФС України готує запит до експертного підрозділу ДПМЕ ДФС за встановленою формою, в якому повинна надати обґрунтування та чітко визначити мету його направлення і завдання для проведення

дослідження, тобто зазначити, які відомості про бензин (фракційний склад, вміст сірки, октанове число тощо) необхідно перевірити або встановити.

При направленні запитів митницями ДФС надаються проби бензину під митним забезпеченням разом з оригіналом акта про взяття проб бензину та копіями акта про проведення огляду (переогляду) товарів у разі його проведення; МД або інших документів, які подаються митниці ДФС для митного контролю; зовнішньоекономічного договору (контракту); інвойсу (рахунка-фактури, накладної тощо); сертифікатів якості (аналізу); уповноважених державних органів; техніко-технологічної документації та документів і відомостей, необхідних для ідентифікації бензину, завіреними посадовою особою митниці ДФС в установленому порядку. Запит митниці ДФС разом із супровідною документацією, пробами бензину доставляється до експертного підрозділу ДПМЕ посадовою особою митниці або поштою.

Взяття проб бензину здійснюється в мінімальній кількості у двох примірниках (досліджуваний та контрольний), кожен з яких є достатнім для проведення дослідження. Мінімальна норма, потрібна для проведення досліджень бензину – 1,0 л; контрольний зразок – 1,0л.

Відбирання проб бензину для випробувань здійснюється відповідно до ДСТУ 4488-2005 «Нафта і нафтопродукти. Методи відбирання проб» [22]. Відбирання зразків проводиться у присутності представника заявника і оформлюється актом відбирання зразків. Кожне пакування із зразком повинно бути герметично запаковано, опечатано або опломбовано та мати етикетку.

На етикетці наводяться такі відомості: назва заявника; назва продукції, її марка; позначення стандарту або технічних умов; назва підприємства-виробника; маса нетто або об'єм; дата (місяць, рік) виготовлення продукції; номер партії за ТСД; дата відбирання проби; написи: "Вогнебезпечно" для легкозаймистої продукції. Експертиза проб нафтопродуктів проводиться протягом 10 днів після їх надходження до ДПМЕ. У разі потреби термін

дослідження може бути продовжено за рішенням керівника експертного підрозділу, але не більше ніж на 20 днів.

Приймання запитів, супровідної документації, проб бензину здійснюється посадовими особами ДПМЕ ДФС, які проводять їх реєстрацію. Під час надходження запиту з пробами поштою пакет розкривається уповноваженою посадовою особою ДПМЕ ДФС і запит реєструється в установленому порядку.

У разі виявлення порушень вимог під час приймання проб бензину уповноважена посадова особа ДПМЕ ДФС повертає запит митниці ДФС без реєстрації для усунення недоліків і повторного направлення запиту [65].

Проведення митної експертизи бензину здійснюється спеціалістами Управління експертиз та досліджень хімічної та промислової продукції ДПМЕ відповідно до письмового доручення керівництва.

У разі виявлення порушень вимог під час прийняття до виконання запиту про проведення досліджень спеціаліст Управління складає акт довільної форми й протягом 3-х робочих днів оформлює письмове повідомлення митниці ДФС про відмову в проведенні досліджень із зазначенням порушень. У разі надання неповного пакета документів, спеціаліст експертного підрозділу протягом 3-х робочих днів оформлює запит про надання додаткових матеріалів.

Митна експертиза бензину проводиться у терміни, визначені статтею 357 МКУ. Додаткові та повторні дослідження призначаються на загальних підставах за наявності обставин, визначених вищезазначеною статтею.

У разі прийняття рішення про проведення повторного дослідження в іншій експертній установі митниця ДФС зобов'язана проінформувати про це ДПМЕ ДФС, зазначивши при цьому причини, що зумовлюють необхідність проведення такого дослідження, та найменування експертної установи, яка буде його проводити. Митниця ДФС інформує ДПМЕ про результати повторного дослідження, надаючи копію відповідного документа.

При оформленні висновку для цілей класифікації товарів відомості наводяться із застосуванням термінології УКТЗЕД [36]. Висновок доставляється до митниці ДФС посадовою особою цієї митниці, яка отримує його в ДПМЕ, з обов'язковою відміткою в реєстрі висновків, виданих на запити митниць; поштою або іншими засобами інформаційних технологій.

Копія висновку може надсилатися до митниці ДФС засобами електронного або факсимільного зв'язку.

Згідно з статтею 357 МКУ [44], проби бензину і техніко-технологічна документація належать їх власникам. Після закінчення дослідження проби з урахуванням встановленого строку зберігання повертаються декларанту або уповноваженій ним особі на їх письмову вимогу з оформленням відповідного акта.

Порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб нафтопродуктів після проведення дослідження ДПМЕ ДФС затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2016р. №699 «Порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС». Порядком передбачено, що контрольні проби (зразки), а також залишки досліджених проб та пошкоджені під час проведення досліджень (експертиз) зразки зберігаються у ДПМЕ ДФС протягом 60 днів з дня надходження. Протягом цього строку декларант або уповноважена ним особа має право оскаржити рішення митниці ДФС, прийняте на підставі результатів проведеної експертизи [62].

Постає також необхідність конкретизувати порядок проведення митної експертизи бензину. При експертизі НП та ПММ досліджуються компоненти та складові частини інших виробів, що являються продуктами нафтопереробки і входять до складу виробів побутової хімії, парфумів, будівельних матеріалів тощо.

На рис. 1.5 наведена запропонована схема митної експертизи бензину автомобільного.

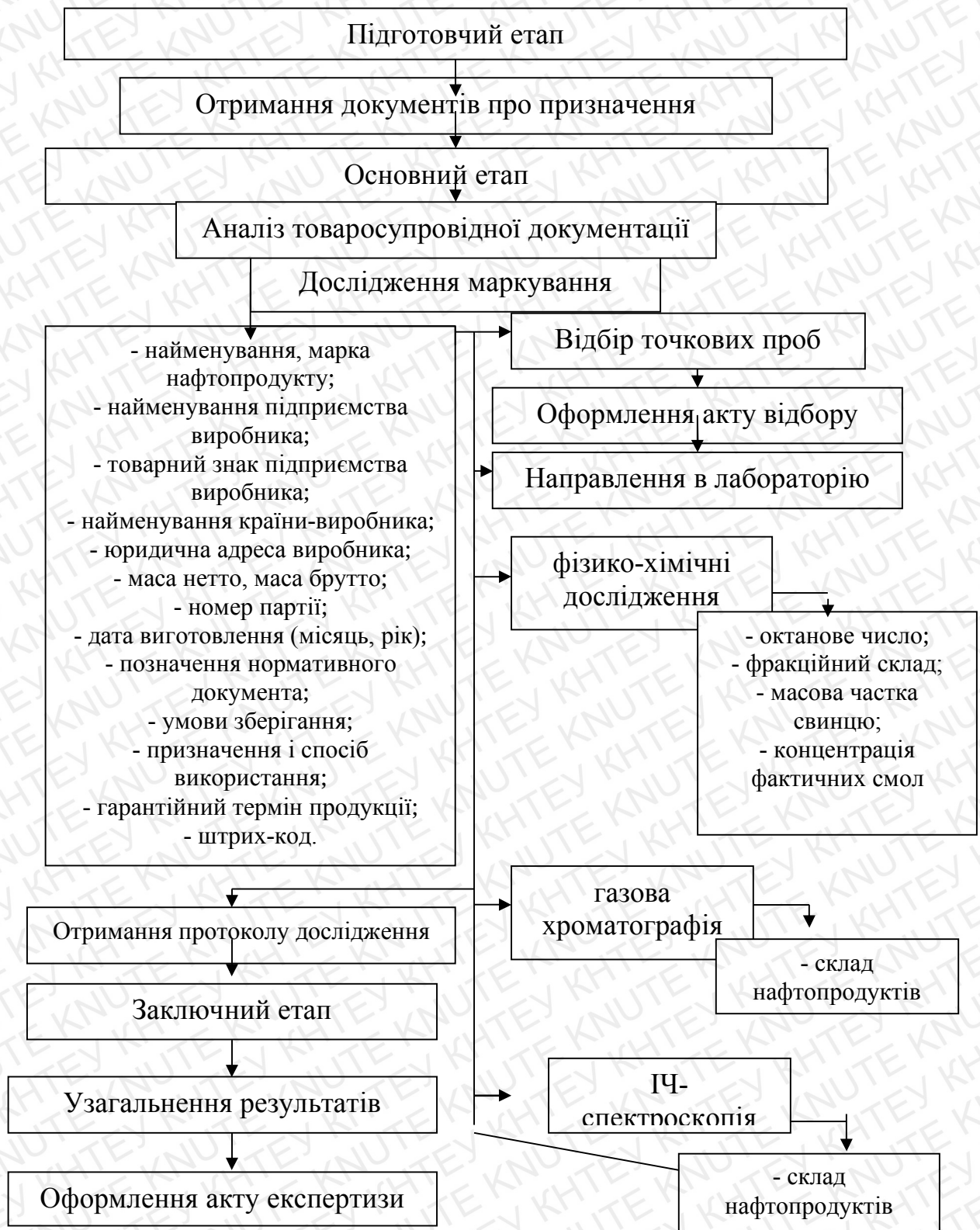


Рис. 1.5. Схема проведення митної експертизи бензину

Таким чином, регламент проведення митної експертизи бензину автомобільного визначений МКУ, а також прийнятими наказами Мінфіну №1058 та №699.

1.4. Нормативно-правові засади тарифного регулювання імпорту бензинів автомобільних

При декларуванні та митному оформленні бензину автомобільного керуються чинною нормативною та законодавчою базою. МКУ визначає засади організації та здійснення державної митної справи в Україні, регулює економічні, організаційні, правові, кадрові та соціальні аспекти, а також питання, пов'язані з визначенням країни походження товару, визначенням митної вартості товару, визначенням коду товару згідно з УКТЗЕД, митними режимами та переміщеннями і пропуском товарів через митний кордон України, митними формальностями тощо.

Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 року № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [64] визначає обсяг митних формальностей, які здійснюються при митному оформленні імпорту бензину.

При переміщенні бензину через митний кордон України при визначенні коду згідно з УКТЗЕД керуються постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» від 21 травня 2012 р. № 428 [63], що визначає процедуру ведення та використання товарної номенклатури Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України», що використовується для цілей тарифного та інших видів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, ведення статистики зовнішньої торгівлі та здійснення митного оформлення товарів [56].

Митна вартість товарів відіграє значну роль у сфері державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) Будучи базою для нарахування митних платежів, митна вартість значно впливає на надходження до державного бюджету та стан внутрішнього виробництва. При визначенні митної вартості стикаються інтереси імпортерів, що прагнуть

до зниження митної вартості, та органів доходів і зборів, які покликані контролювати достовірність декларування митної вартості [42].

Відповідно до положень глави 8 МКУ, митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [44].

Відомості про митну вартість товарів використовуються для: нарахування митних платежів; застосування інших заходів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України; ведення митної статистики; розрахунку податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки.

Заявлення митної вартості товарів здійснюється декларантом або уповноваженою ним особою під час декларування товарів. Декларант або уповноважена ним особа, які заявляють митну вартість товару, зобов'язані: заявляти митну вартість, визначену ними самостійно, у тому числі за результатами консультацій з органом доходів і зборів; подавати органу доходів і зборів достовірні відомості про визначення митної вартості, які повинні базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних, що піддаються обчисленню; нести всі додаткові витрати, пов'язані з коригуванням митної вартості або наданням органу доходів і зборів додаткової інформації [5].

У випадках, визначених МКУ, для заявлення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України відповідно до митного режиму імпорту, органу доходів і зборів, який проводить митне оформлення цих товарів, разом з МД та іншими необхідними для митного оформлення зазначених товарів документами в установленому порядку подається декларація митної вартості.

ДМВ подається у разі: 1) якщо до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, додаються певні витрати, і якщо вони не включалися до ціни; 2) якщо з ціни, що була фактично сплачена або

підлягає сплаті за оцінювані товари, виділено певні витрати; 3) якщо покупець та продавець пов'язані між собою.

В інших випадках декларація митної вартості подається за власним бажанням декларанта або уповноваженої ним особи.

При визначенні митної вартості до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, додаються такі витрати (складові митної вартості), якщо вони не включалися до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті:

1) витрати, понесені покупцем:

а) комісійні та брокерська винагорода, за винятком комісійних за закупівлю, що є платою покупця своєму агенту за надання послуг, пов'язаних із представництвом його інтересів за кордоном для закупівлі оцінюваних товарів;

б) вартість ящиків тари (контейнерів), в яку упаковано товар, або іншої упаковки, що для митних цілей вважаються єдиним цілим з відповідними товарами;

в) вартість упаковки або вартість пакувальних матеріалів та робіт, пов'язаних із пакуванням;

2) належним чином розподілена вартість нижчезазначених товарів та послуг, якщо вони поставляються прямо чи опосередковано покупцем безоплатно або за зниженими цінами для використання у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів, якщо така вартість не включена до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті:

а) сировини, матеріалів, деталей, напівфабрикатів, комплектувальних виробів тощо, які увійшли до складу оцінюваних товарів;

б) інструментів, штампів, шаблонів та аналогічних предметів, використаних у процесі виробництва оцінюваних товарів;

в) матеріалів, витрачених у процесі виробництва оцінюваних товарів (мастильні матеріали, паливо тощо);

г) інженерних та дослідно-конструкторських робіт, дизайну, художнього оформлення, ескізів та креслень, виконаних за межами України і безпосередньо необхідних для виробництва оцінюваних товарів;

3) роялті та інші ліцензійні платежі, що стосуються оцінюваних товарів та які покупець повинен сплачувати прямо чи опосередковано як умову продажу оцінюваних товарів, якщо такі платежі не включаються до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті;

4) відповідна частина виручки від будь-якого подальшого перепродажу товарів, що оцінюються, їх використання або розпорядження ними на митній території України, яка прямо чи опосередковано йде на користь продавця;

5) витрати на транспортування оцінюваних товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України;

6) витрати на навантаження, вивантаження та обробку оцінюваних товарів, пов'язані з їх транспортуванням до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України;

7) витрати на страхування цих товарів [6, 44].

Документи, які підтверджують митну вартість товарів наведені в статті 53 МКУ [44].

Основним методом визначення митної вартості бензину, який ввозиться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод - за ціною договору (вартість операції) [49]. Кожний наступний метод застосовується лише у разі, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу відповідно до норм МКУ.

Контроль правильності визначення митної вартості товарів здійснюється органом доходів і зборів під час проведення митного контролю і митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості. За результатами орган доходів і зборів визнає заявлену декларантом або уповноваженою ним особою митну вартість чи приймає письмове рішення про її коригування.

Розрахунок митної вартості здійснюється з урахуванням умов поставки товару згідно з інтерпретацією Міжнародних комерційних термінів ІНКОТЕРМС-2010, виходячи з того, які витрати не були включені продавцем до рахунка-фактури та коли вони здійснені (до чи після перетину митного кордону України [34].

При обчисленні митної вартості товарів витрати, понесені покупцем при імпорті товарів до перетину митного кордону (якщо вони не включені до рахунку-фактури), додаються до фактурної вартості. До таких відносяться витрати на завантаження товару на транспортний засіб, страхування, транспортування, експедицію, сплачене вивізне мито тощо [75].

Митна вартість є базою для нарахування митних платежів. ПКУ встановлено, що митні органи є суб'єктами державного контролю щодо мита, акцизного податку, податку на додану вартість, які згідно з податковим законодавством справляються у разі ввезення товарів і предметів на митну територію України або територію спеціальної митної зони або їх вивезення з них.

До митних платежів, які нараховуються при імпорті бензину, відноситься ввізне мито, що стягується митницею ДФС. Ввізне мито – це податок на бензин, який переміщується через митний кордон України.

Обкладення ввізним митом товарів здійснюється в порядку та за ставками, встановленими Законом України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф України» [70].

Митний тариф України – систематизований перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України. Митний тариф України прийнятий Законом України «Про Митний тариф України» [70]. Товарною номенклатурою Митного тарифу України є УКТЗЕД, яка базується на гармонізованій системі опису та кодування товарів. ВРУ встановлює нові та змінює діючі ставки ввізного мита, визначених Митним тарифом України, шляхом прийняття законів України з урахуванням висновків КМУ. Митний тариф України встановлює ставки

ввізного мита на бензин відповідно їх коду згідно з УКТЗЕД. Ввізне мито, яке являє собою податок на переміщення товарів через митний кордон України, на бензин становить: пільгова ставка і повна ставка - 0%, яка діє з 01.01.2014р.

Податок на додану вартість – непрямий податок, який нараховується та сплачується відповідно до ПКУ. При ввезенні товарів на митну територію України базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість, але не менша митної вартості цих товарів, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті, за винятком податку на додану вартість, що включаються до ціни товарів згідно із законом.

Податковий кодекс регулює відносини, пов'язані із встановленням, зміною та скасуванням податків і зборів в Україні, визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, порядок їх адміністрування, платників податків і зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів і повноваження їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю та інших адміністративних функцій. Ставка ПДВ на бензин становить 20% [51].

На бензини передбачено акцизний податок - непрямий податок на споживання окремих видів товарів, визначених ПКУ як підакцизні, що включається до ціни таких товарів. Ставки акцизного податку на бензин встановлені у статті 215 Податкового кодексу України. Ставка акцизного податку на бензин з 1.01.2017р. становить 213.5 EUR за тис. л. Підставою для нарахування акцизного податку є Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» [53].

Бензини підлягають радіологічному контролю у разі ввезення на митну територію України - у пунктах пропуску через державний кордон України (пунктах ввезення на митну територію України).

Згідно наказу Мінфіну № 448 від 20.04.2015р. «Про затвердження Переліку товарів, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною

митницею Державної фіскальної служби України» митне оформлення бензину з 2.06.2015р. здійснюється Енергетичною митницею [57].

Наказом ДФСУ №6812/7/99-99-24-02-02-17 від 25.02.2016р. «Про декларування пального» впроваджено справляння з 01.03.2016р. акцизного податку з бензину за специфічною ставкою від одиниці вимірювання «1000 літрів у літрах, приведених до температури 15°C», а також запроваджується облік обсягів пального в системі електронного адміністрування реалізації пального.

У зв'язку з цим, коли при декларуванні пального є необхідним нарахування сум акцизного податку, в графі 31 МД та в полях «електронного інвойсу» по відповідному товару додатково до відомостей про кількість в одиниці виміру за рахунком або іншим документом, що визначає вартість товару, та коду такої одиниці необхідно зазначати відомості про обсяги пального у одиниці вимірювання «1000 літрів у літрах, приведених до температури 15°C» (цифровий та літерний коди одиниці вимірювання – «999» та «KLC»). Відомості про кількість пального у одиниці вимірювання «1000 літрів у літрах, приведених до температури 15°C» та її літерний код також зазначаються при нарахуванні сум акцизного податку з пального у другій колонці «Основа нарахування» графі 47 МД.

Додатково в інвойсі зазначаються обсяги пального у одиниці вимірювання «1000 літрів, приведених до температури 15°C».

Нарахування платежів провадиться у графі 47 МД декларантами за ставками й у порядку, передбаченому чинним законодавством на момент її митного оформлення. При сплаті суми митних платежів перераховуються в національну валюту України за офіційним курсом Національного банку України, встановленим на день подання МД до митного оформлення (ПДВ – на день митного оформлення).

Таким чином, митна вартість бензинів, які перетинають митний кордон України, є основою митного оподаткування. При визначенні митної вартості враховуються умови поставки. На бензин нараховуються митні платежі в графі 47: мито, ПДВ та акцизний податок.

РОЗДІЛ 2

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА БЕНЗИНІВ АВТОМОБІЛЬНИХ

2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є бензин автомобільний неетильований EN 95, з октановим числом 96,9 одиниць, масова частка сірки 0,00046 мас.%. Країна виробництва досліджуваного бензину – Угорщина, виробник – фірма «MOL Hungarian oil and Gas PLC».

Бензин оформлявся в режимі імпорту в Енергетичній митниці ДФС. За аналізованою МД № UA 903230/2018/000455 оформлялось 26009 кг бензину.

Бензин надійшов за контрактом № 05/01-P – 05.01.2015р. між ТОВ «СВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна (м. Ужгород) і фірмою «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company», Угорщина.

Сучасні автомобільні бензини – це складна суміш різних компонентів. Основою служить бензин прямої перегонки або каталітичного крекінгу. В залежності від сорту та марки бензину, що виробляється до базового бензину додають різні сполуки. Більшість марок бензинів виробляють з використанням антидетонаторів [1].

Бензини повинні відповідати вимогам стандарту ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови [21] та Технічного регламенту [77] і бути виготовлені за технологічною документацією, затвердженою в установленому порядку.

Бензин - природна (одержують з нафти) або штучно одержана суміш вуглеводнів різної будови, які киплять найчастіше між 40°C і 205°C; рухлива, горюча, здебільшого безколірна рідина з характерним запахом; питома вага 0,700-0,780; легко випаровується, утворює з повітрям у певних концентраціях вибухові суміші, T° спалаху нижче 0° [10, 11]. Більшість бензинів замерзає нижче -60°C. Близько 90% добувають з нафти. Згідно ДСТУ 7687:2015 [21]

залежно від октанового числа за дослідницьким методом встановлено такі марки бензинів: А-98, А-95, А-92, А-80.

Загальна схема досліджень наведена на рис. 2.1.



Рис. 2.1. Загальна схема проведення досліджень

Згідно Технічного регламенту [77], за екологічними показниками встановлено екологічні класи автомобільних бензинів: Євро3, Євро4, Євро5.

Автомобільні бензини А-98, А-95, А-92 з октановим числом за дослідним методом не менше 98, 95 та 92 відповідно, випускають етильованими та неетильованими [47]. Вміст ТЕС в етильованому бензині повинен бути не більше 0,82 г на 1 кг. Етильований бензин готують на базі бензину каталітичного риформінгу м'якого режиму (75-80%) з додаванням толуолу (10-15%). Для підвищення тиску насичених парів додають також фракцію прямої перегонки, яка має температуру кипіння -62°C [17].

Для митної експертизи бензинів використано фізико-хімічні методи дослідження.

Для визначення октанового числа бензину його порівнюють із сумішшю двох палив: ізооктану й гептану. Ізооктан слабо детонує, і для нього октанове число умовно беруть за 100. Гептан сильно детонує, й для нього октанове число взято за 0.

Якщо суміш складається з 76% ізооктану та 24% гептану, то за детонаційними властивостями октанове число такого бензину дорівнює 76. Чим вище октанове число бензину, тим менша ймовірність детонації. потужності, але і передчасним зносом двигуна із-за зайвих навантажень.

Октанове число визначається для бензинів моторних (товарні категорії 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 51, 2710 12 59) за дослідним методом згідно з ASTM D 2699 [52].

Під час проведення експертизи якості бензину неетильованого автомобільного марки EN 95 застосовувалися засоби вимірювальної техніки: вимірювач октанового числа, бензинів ОК-1М, ІЧ-спектрометр Spectrum 1000, апарат для перегонки нафтопродуктів АРНП, газовий хроматограф G1530A, HEWLETT – PACKARD, спектрометр Lambda 40 Perkin Elmer.

У практиці митних лабораторій газорідинна хроматографія широко використовується для дослідження бензинів, зокрема, для визначення їх кількісного та якісного складу, а також як один з методів контролю за

якістю. При експертному дослідженні нафтопродуктів найбільше розповсюдження отримали рідинна адсорбційна хроматографія у колоночному та тонкошаровому варіантах та газорідинна хроматографія (ГРХ) на насадочних та капілярних колонках [23].

ГРХ – метод розділення сумішей газоподібних та рідких речовин, при використанні якого в розділювальній колонці у якості нерухомої рідкої фази (НРФ) використовується нелетка рідина, нанесена у вигляді тонкої плівки на інертний пористий носій або внутрішню стінку капіляру. Вибір НРФ визначається складом суміші, яка аналізується. Рухомою рідкою фазою (РРФ) служить газ-носій, за допомогою якого здійснюється введення аналізованої проби та послідовний вихід із колонки її компонентів [29].

Проба повинна знаходитися у потоці газу-носія у газо- або пароподібному стані. Метод ГРХ широко використовується для аналізу різноманітних фракцій нафти, продуктів її вторинної переробки, товарних нафтопродуктів (НП) та інших вуглеводних сумішей. Метод ГРХ дозволяє з високою точністю визначати якісний та кількісний склад сумішей.

В основі кількісної обробки хроматограм нафтопродуктів лежить метод нормування. Для кількісної характеристики піків можуть служити висота піку h та площа піку S . Вибір параметру залежить від форми хроматографічних піків та їх взаємного розташування.

Спектрофотометричний метод призначений для визначення вмісту кисневмісної добавки - метил-третбутилового ефіру у моторних бензинах, етильованих та неетильованих, ґрунтується на вимірюванні величини поглинання інфрачервоного випромінювання у максимумі смуги поглинання при 1084см^{-1} , яка характерна для валентних коливань групи C-O-C у молекулі метил-трет-бутилового ефіру.

Фракційний склад є визначальною характеристикою при встановленні галузі застосування нафтопродуктів. Межі гарантують якість продуктів з відповідними характеристиками випаровуваності.

При виконанні робіт по визначенню фракційного складу рідких нафтопродуктів за ГОСТ 2177-99 «Нефтепродукты. Методы определения фракционного состава» [12] використовують апарат для розгонки нафтопродуктів АРНС.

Сутність методу полягає в перегонці 100 см. куб. дослідного зразка за умов, які відповідають природі продукту, і проведенні постійних спостережень за показниками термометра і об'ємами конденсату.

Температура початку кипіння для всіх марок бензину повинна бути не нижче 35°C. Основну частину палива називають робочою фракцією. Від випаровуваності робочої фракції залежать утворення горючої суміші при різних режимах роботи двигуна, тривалість прогріву. За стандартом робочу фракцію нормують 50% точкою. Чим вона нижче, тим однорідніший склад палива і горючої суміші в окремих циліндрах, стійкіше працює двигун.

Тиск насичених парів в бензині визначають за ДСТУ 4160-2003 [26]. При цьому витримують досліджуваний бензин 20 хвилин в герметичному резервуарі при 38°C, потім за монометром фіксують тиск парів бензину.

Використання бензинів з високою пружністю парів призводить до підвищеного утворення парових трубок в паливній системі, зниження наповнення циліндрів, падінню потужності. В літніх бензинах тиск насичених парів не повинен бути більше 0,066 МПа (500 мм рт. ст.). Зимові сорти бензинів для полегшення пуску двигуна мають більший тиск – 0,066...0,093 МПа (500...700 мм рт. ст.).

Основний показник якості, що характеризує схильність бензину до утворення відкладень в двигунах, - вміст в ньому смолистих речовин. Вміст смолистих речовин визначають за ДСТУ 237-2003 [27]. Сутність методу полягає у випаровуванні гарячим повітрям 25 мл палива при температурі 150 °C. Залишок після випаровування в міліграмах на 100 мл палива показує кількість фактичних смол. Для бензинів різних марок їх вміст не повинен перевищувати 7...15 мг/100 мл. Кількість смолистих речовин залежить від технології отримання, способу очищення та умов зберігання бензинів.

Для аналізу ринку бензину та митного оформлення імпорту бензину використано аналітичний метод.

Таким чином, об'єктом досліджень у виконаній випускній кваліфікаційній роботі є бензин автомобільний EN 95, з октановим числом визначеним дослідницьким методом – 96,9, який надійшов на митну територію України в режимі імпорту. Предметом досліджень є показники якості бензину та тарифне регулювання його імпорту. В роботі використано вимірювальні та аналітичні методи досліджень.

2.3. Аналіз асортименту бензинів автомобільних, що переміщуються через митний кордон України

В 2016р.-2018рр. на український ринок імпортували бензин з п'яти країн світу [4]. Постачальниками в Україну стали: Білорусь (Мозирський і Новополоцький НПЗ), Литва (Мажейкяйський НПЗ), Польща (Плоцький НПЗ), Росія (Орський і Новокубишевський НПЗ), Румунія (НПЗ Petrotel і НПЗ Pertom), Угорщина (Дунайський НПЗ) і Греція (Елефсінський НПЗ) (рис.2.2).

Як видно з рис.2.2, 3/4 бензину виробляється на Мозирському НПЗ, а на всіх інших виробників припадає лише 33% палива..

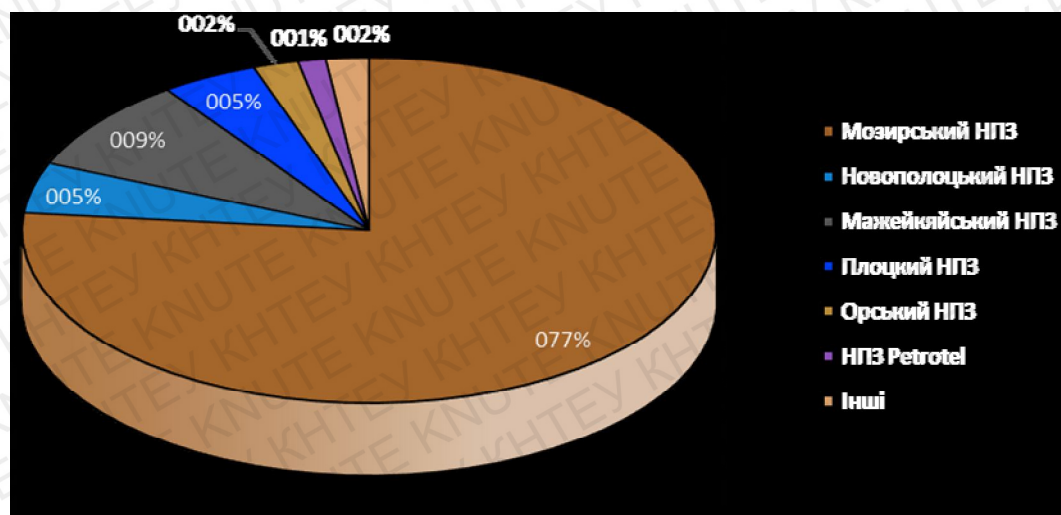


Рис. 2.2. Структура імпорту бензину в розрізі виробників, %

У загальній структурі імпорту 54,8% займають поставки А-95. У свою чергу, 44,8% припадає на А-92 і лише 0,4% на А-98. Основну масу октанового ресурсу в Україні ввезли за останні роки залізницею - 99,5% палива, по морю доставили всього 0,5% [45].

До дорогих бензинів в Україні вже більш-менш звикли. Незважаючи на стабільність курсу валют з середини весни, утриманню високих цін, як завжди, сприяють два фактори: подорожчання нафти на світовому ринку, а разом і котирування нафтопродуктів і маржа посередників від заводу до споживача. На жаль, перша складова нам непідвласна, адже в Україні видобуток нафти скорочується, її навіть не вистачає, щоб завантажити власні НПЗ, не кажучи вже про вплив на зовнішній ринок [37].

Внутрішнє виробництво нафтопродуктів зросло на 12% за I квартал 2018 року. Уперше з 2015 року українські виробники вийшли в лідери на ринку автомобільних бензинів: у I кварталі 2018 р. на них припало 45,3% ринку, тоді як в аналогічному періоді 2017 року – 42%. Найбільший постачальник бензину – Білорусь – за підсумками кварталу зайняла 40,8% ринку, яка у 2017 році займала 47% ринку, а в 2016 році – 54%.

В цілому випуск бензинів українськими заводами в I кварталі 2018 р. зріс на 3,5% до 195,4 тис. т, обсяги поставок скоротилися на 4,1% до 431 тис. т. Головною причиною зниження залишається перехід автомобілістів на скраплений газ, постачання якого в I кварталі 2018 р. зросло на 17,3%.

В теперішній час більше третини своїх потреб в бензині Україна покриває без використання російської сировини. Кременчуцький НПЗ переробляє українську і азербайджанську нафту, Шебелинський ГПЗ отримує вуглеводневу сировину з родовищ ПАТ «Укргазвидобування». По імпорту російський бензин надходить в Україну в мінімальних кількостях.

Ринок бензинів в Україні хоча і в 3 рази менше за обсягом ніж дизельного палива, але він більше диверсифікований [8]. Його ємність за три останні роки зафіксована на одному і тому ж рівні – в межах 2,1-2,2 млн. т на

рік і, як вважають учасники ринку, в цьому ж інтервалі він залишиться і в 2018 році. Є передумови, що частка українського бензину буде дещо зростати [4].

Ще одне позитивне зрушення на ринку бензину – помітне скорочення тіньового обороту. Якщо в 2014р. на ринку було зафіксовано 670 тис. т бензину невідомого походження, то за 2017р. такого тіньового бензину нарахували тільки 140 тис. т [78].

У нашій країні товарним автомобільним бензином служить суміш бензинів прямої перегонки та крекінгу, до якої додають високооктанові компоненти й різноманітні присадки [47].

На українському ринку поряд з бензином вітчизняного виробництва реалізується значна частка даного палива закордонних виробників.

В Україні нараховується понад 6 000 АЗС. При цьому ринок переважно складається з місцевих мереж. Таких відомих світових мереж як Agip, Aral, Chevron, Еххон, Total та ін. в Україні поки що немає (рис.2.3).

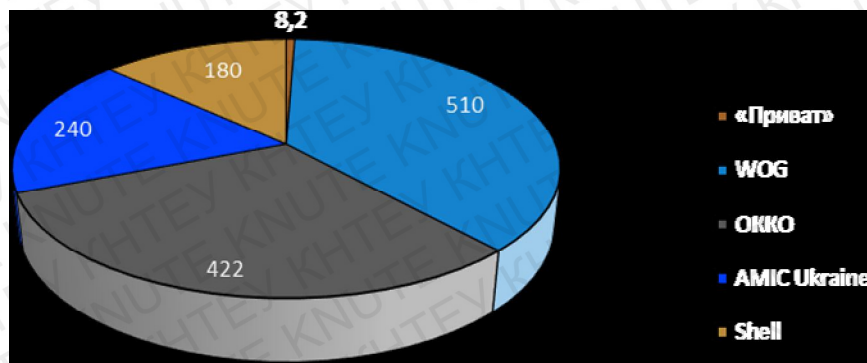


Рис.2.3. Кількість АЗС на ринку України, штук

Найбільшими операторами ринку є група «Приват» (бренди ANP, «Укрнафта», «Авіас», «Сентоза») – понад 1600 АЗС, WOG – 510 АЗС, OKKO – 422 АЗС, AMIC Ukraine – 240 АЗС, Shell – 180 АЗС [4].

В Україні змінюється структура споживання автомобільного палива. Частка дизельного палива, як і в країнах Європи, зростає, а бензину – знижується. Українські споживачі змушені економити, і така тенденція

збережеться, відзначають експерти. Це змушує автодилерів збільшувати у своїх портфелях кількість моделей з дизельними двигунами, а нафтопереробників - інвестувати у виробництво більш якісного дизельного палива [45].

Проаналізуємо асортимент бензину, що реалізується на ринку України.

Основну масу бензинів отримують при переробці нафти (пряма перегонка, термічний чи каталітичний крекінг) або нафтових газів. Невелика кількість виробляється із смол твердих видів палива (сланці, кам'яне вугілля).

В табл.2.1 наведено показники якості бензинів різних марок, які реалізуються компанією AMIC Ukraine.

Таблиця 2.1

Показники якості бензину виробництва компанії AMIC Ukraine

Показник	A-92		A-95		A-98	
	Норма	Факт	Норма	Факт	Норма	Факт
Детонаційна стійкість:						
- октанове число по дослідницькому методу, не менше	92,0	94,0	95,0	96,0	98,0	98,5
- октанове число по моторному методу, не менше	82,5	83,0	85,0	85,2	88,0	85,2
Концентрація фактичних смол, мг/100 см ³ бензину, не більше						
- на місці виробництва	5	Відсутні	5	Відсутні	5	Відсутні
- на місці споживання	10	-	10	-	10	-
Індукційний період бензину на місці виробництва, хв. не менше	360	1020	360	1020	360	1020
Масова частка сірки, %, не більше	0,05	0,027	0,05	0,023	0,05	0,019
Масова частка бензолу, %	5	2,5	5	5	5	4,4

Відповідно до даних табл. 2.1, бензин виробництва компанії АМІС Ukraine відповідає нормам стандарту за показниками, що визначаються при експертизі. За основним показником якості (октанове число) досліджуваний бензин має досить високі показники.

Усі бензини, крім А-98, поділяються на літні, призначені для використання в період з 1 квітня по 1 жовтня, а в південних районах – протягом усього року і зимові, які використовуються в період з 1 жовтня по 1 квітня, а в північних і північно-східних районах – протягом усього року [1].

Автомобільні бензини АИ-92, АИ-95 з октановим числом за дослідним методом не менше 92, 95 відповідно, випускають етильованими і неетильованими. Вміст ТЕС в етильованому бензині повинен бути не більше 0,82 г на 1 кг.

Етильований бензин готують на базі бензину каталітичного риформінгу м'якого режиму (75-80%) з доданням толуолу (10-15%) і алкілбензину (8-16%). Для підвищення тиску насичених парів додають також фракцію прямої перегонки, яка має температуру кипіння – 62 °С або бутан-бутиленову фракцію [17].

Бензин автомобільний неетильований А-95 Євро призначений для використання в карбюраторних двигунах з високим ступенем стискання.

Установлено два види бензину: літній і зимовий. Для проведення товарознавчої оцінки були обрані 5 зразків автомобільних бензинів А-95-Євро різних виробників.

В табл.2.2 наведено товарознавчу оцінку бензинів, які реалізуються мережею автозаправних станцій. Необхідно зазначити, що досліджувані мережі реалізують бензин високої якості, що відповідає європейським вимогам. Відповідно до даних табл.2.2, за результатами досліджень показників якості бензину мережі АЗС Shell, SOCAR WOG, КЛЮ ОККО всі марки відповідають вимогам стандарту, а такий показник як октанове число за дослідним методом має значення 95, а за моторним методом найвище

зачення 86 має бензин ОККО. Вміст сірки, масова частка бензолу навпаки - нижче допустимого рівня, що позитивно впливає на якість.

Таблиця 2.2

Товарознавча оцінка бензинів А-95-Євро різних виробників

Назва показника	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
	Shell	SOCAR	WOG	КЛО	ОККО
1. Детонаційна стійкість					
- октанове число за дослідним методом	95	95	95	95	95
- октанове число за моторним методом	85	85,5	85	85	86
2. Тиск насиченої пари, кПа, в межах:					
- у літній період (з 16 квітня до 15 жовтня)	50 60 60	45 67 65	51 64 51	60 73 56	47 67 55,5
- у зимовий період (з 16 листопада до 15 березня)					
- у перехідний період (з 16 березня до 15 квітня та з 16 жовтня до 15 листопада)					
3. Концентрація свинцю, мг/дм ³	2,5	3	2	3	4
4. Вміст сірки, мг/кг	98	100	98	101	97
5. Об'ємна частка вуглеводнів, %					
- олефінових	12	14	15	10	16
- ароматичних	32	30	15	34	40
6. Об'ємна частка бензолу, %	0,8	0,7	0,9	0,8	0,9
7. Масова частка кисню, %	2	2,1	2,5	2	2,3
8. Об'ємна частка кисневмісних сполук, %					
- метанол	2,4	2,7	2	2	2,7
- (біо)етанол	3,5	4,4	4,7	4,6	4,8
- ізопропіловий спирт	9	7,7	8,8	7,4	9,5
- ізобутиловий спирт	9	7,8	7,5	5,8	8,4
- третбутиловий спирт	5,5	6	6	4,7	6,3
- етери (C5 і вище)	10	13	12	10,2	13
	7,4	8	6,5	8,7	8,5
9. Вміст марганцю, мг/дм ³	6	6	6	6	6
10. Стабільність до окиснення (індукційний період), хв	350	310	312	345	333
11. Корозія на мідній пластинці (3 год за температури 50 °C), клас	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8
11. Зовнішній вигляд	Прозорий та світлий з різними відтінками залежно від кольору присадок, без механічних домішок і води				

Компанія WOG займає значну частку в імпорті моторних палив в Україну. В мережу постачаються нафтопродукти із заводів Румунії, Литви, Білорусі. Якість пального, що реалізується на АЗС WOG, підтверджена

паспортами якості та сертифікатами відповідності. У мережі АЗС WOG реалізуються бензини марок А-92, А-95, 95 MUSTANG, MUSTANG 100, ДП Mustang, газ пропан – бутан.

Бензин автомобільний АИ-98 «Супер плюс» розроблений з урахуванням рекомендацій європейського стандарту EN 228:1993 і використовується в автомобілях вищого класу, автомобілях закордонних марок.

При виробництві бензину дозволяється застосування кисневмісних компонентів та інших високооктанових добавок, допущених до застосування.

У бензин, що містить продукт каталітичного крекінгу і піролізу при виготовленні допускається додавати антиокислювач.

Європейський стандарт EN 228:1993 поширюється на неетильовані бензини марок Regular і Super, які використовують в двигунах внутрішнього згоряння із примусовим запалюванням, у т.ч. із пристроями, що знижують токсичність викидів.

За МД № UA 903230/2018/000455 оформлявся бензин автомобільний неетильований EN 95 (MSZ EN228), що означає, що це бензин підвищеної якості автомобільний неетильований RON (research octane number) з октановим числом, визначеним за дослідницьким методом – 96,9.

У відповідності з вимогами стандарту EN 228:1993 у всіх країнах ЄС прийняті відповідні національні стандарти на неетильовані бензини. У національних додатках до міжнародного стандарту регламентуються: порядок відбору проб маркування автоцистерн, припустима кількість кислотовмісних сполук, вимоги до детонаційної стійкості і сезонні умови використання бензинів визначеного класу випаровуваності.

В мережі заправок Shell реалізується бензин марки Shell V-Power, який містить спеціально розроблену формулу, що запобігає відкладенню продуктів згоряння на стінках двигуна автомобіля, а також видаляє відкладення, що залишилися від використання інших видів палива. Постійне застосування Shell V-Power забезпечує безперебійну подачу палива до двигуна та гарантує необхідну потужність. Shell V-Power є паливом з

високим октановим числом (95), що створене для максимального збільшення потужності сучасних двигунів.

В мережі АЗС реалізуються бензини вищої якості, які відповідають вимогам стандарту ДСТУ 7687: 2015 [21]: WOG (Mustang), OKKO (Pulls), Shell (V-power nitro), Укрнафта (Energy), КЛЮ (Ventus), Socar (Nano) і А-95 + від мережі заправок УкрАвто.

Мережа АЗС Socar пропонує бензин марки Socar (Nano), який покращує швидкісні якості, забезпечує «м'яку» роботу двигуна, сприяє зниженню витрати палива до 4%, крім того знижує емісію і токсичність вихлопних газів, що відповідає вимогам стандарту EN 228:2008 (ЄВРО – 5). Виробник: PKNORLEN (Польща, Литва)

Проаналізовано якість пального марки А-92 на АЗС WOG, Parallel, AMIC, Shell, ТНК, Авіас, КЛЮ, UPG, ZOG, MC Oil Card, Sun Oil. Із 11 проб бензину визначили найкращі та найгірші зразки за показниками стійкості палива до детонації та за вмістом шкідливих домішок.

За результатами дослідження виявилося, що понад 20% проб не відповідають нормативам, які застосовують у Європі. Так, у зразках бензину А-92 АЗС AMIC (0,72%) та UPG (0,79%) виявилося вдвічі більше бензолу, але в межах нормативу. Небезпечність цієї речовини в тому, що бензол роз'їдає паливну систему і призводить до її передчасного зносу.

А ось зразок Sun Oil випробування взагалі не пройшов. Шкідливого бензолу в паливі цієї мережі виявилося на 20% більше, ніж дозволяють граничні нормативи ДСТУ.

Що стосується об'ємної частини шкідливих ароматичних вуглеводнів, то тут найменші показники виявилися в пробах Parallel, WOG і Shell, а перевищення зафіксували у Авіас. За нормативу не більше 35%, у зразку було виявлено 38,4%.

Загалом, найменші показники бензолу і ароматичних речовин, шкідливих для авто, виявили у пальному, що продається на АЗС WOG.

За даними дослідження такого показника, як октанове число (характеризує стійкість пального до детонації) лідерами стали WOG, Parallel і КЛЮ. Їхній бензин за вимірами октанового числа взагалі виявився «дев'яносто четвертим». Непогані результати отримав також бензин таких АЗС, як Shell і ТНК. Решта проб пального показали гірші результати.

Проаналізовано п'ять дослідних зразків бензину А-92 Євро5 різних виробників (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Товарознавча оцінка асортименту бензину А-92 різних виробників

Критерії	№1	№2	№3	№4	№5
Виробник та країна	«Газпромнефть-МНПЗ»	ORLEN Lietuva, Литва.	Кременчуцький НПЗ, Україна	ПАТ «Укртатнафта», Україна	«Petrom S.A.», Bucharest, Romania, Румунія.
Детонаційна стійкість: октанове число за дослідним методом, одиниць	92,5	93,6	93,0	92,1	92,4
Октанове число за моторним методом, одиниць	83,0	83,2	82,5	82,8	82,7
Концентрація свинцю, мг/дм ³	відсутній	<2.5	відсутній	0,0022	0,002
Густина за температури 15 °С, мг/дм ³	729,7	732,8	735,4	749,0	743,3
Вміст сірки, мг/кг	9,0	7,7	0,022	0,092	0,0331
Зовнішній вигляд	чистий, прозорий	чистий, прозорий	блідо-жовтий	блідо-жовтий	блідо-жовтий
Об'ємна частка бензолу, %	0,71	0,88	1,1	2,15	2,8
Масова частка кисню, %	0,30	0,60	0,90	0,70	0,75
Тиск насиченої пари у зимовий період, кПа	96,2	62,3	72,1	75,9	59,04

Зразки №3, №4, №5, серед яких два зразки українських виробників, мають перевищений показник об'ємної частки бензолу: гранично допустимим є вміст бензолу 1%. Найвище октанове число, визначене дослідним методом має бензин виробника ORLEN Lietuva, Литва. Дослідні зразки «Газпромнефть-МНПЗ» – Росія та ORLEN Lietuva – Литва повністю відповідають вимогам (табл.2.3).

Отже, на ринку України реалізуються різні марки бензинів, які переміщуються через митний кордон України. Важливою умовою є відповідність бензинів вимогам чинних в Україні документів та європейським нормам.

2.3. Визначення критеріїв та методів ідентифікації бензину автомобільного

Ідентифікація є важливою при його митному контролі та митному оформленні, оскільки дозволяє виявити тотожність бензину, що переміщується через митний кордон України, його виду (в першу чергу - найменуванню), що зазначений згідно з УКТЗЕД. Крім того, ідентифікація передуює проведенню випробувань за необхідними показниками, тобто, це процедура, під час якої за документами, маркуванням, органолептичними та фізико-хімічними показниками встановлюється відповідність бензину вимогам та властивостям, зазначеним у нормативних документах або нормативно-правових актах, чинних в Україні [9].

У відповідності з поставленою метою вибирають критерії, показники, методи та засоби ідентифікації.

На першому етапі починали з визначення критеріїв ідентифікації бензину, вибір яких проводили шляхом аналізу ТСД, НД та маркування. Крім того, враховували показники безпеки, які регламентовані технічним регламентом [77].

Засобами ідентифікації бензину є нормативні документи, які регламентують показники якості, що можуть бути використані з метою ідентифікації, а також ТСД. До засобів ідентифікації відноситься також маркування бензину. До того ж, маркування – критерій ідентифікації. Призначенням вказаних засобів є регламентація критеріїв ідентифікації.

Під час проведення ідентифікації бензину неетильованого EN 95 (MSZ EN228), виготовленого відповідно до європейських вимог, застосовувалися засоби вимірювальної техніки, зазначені в питанні 2.1.

Методи випробування показників якості бензину регламентуються СТБ ISO 5164, СТБ EN 12177 та іншими міжнародними стандартами.

На рис.2.3 зображена послідовність проведення ідентифікації бензину.

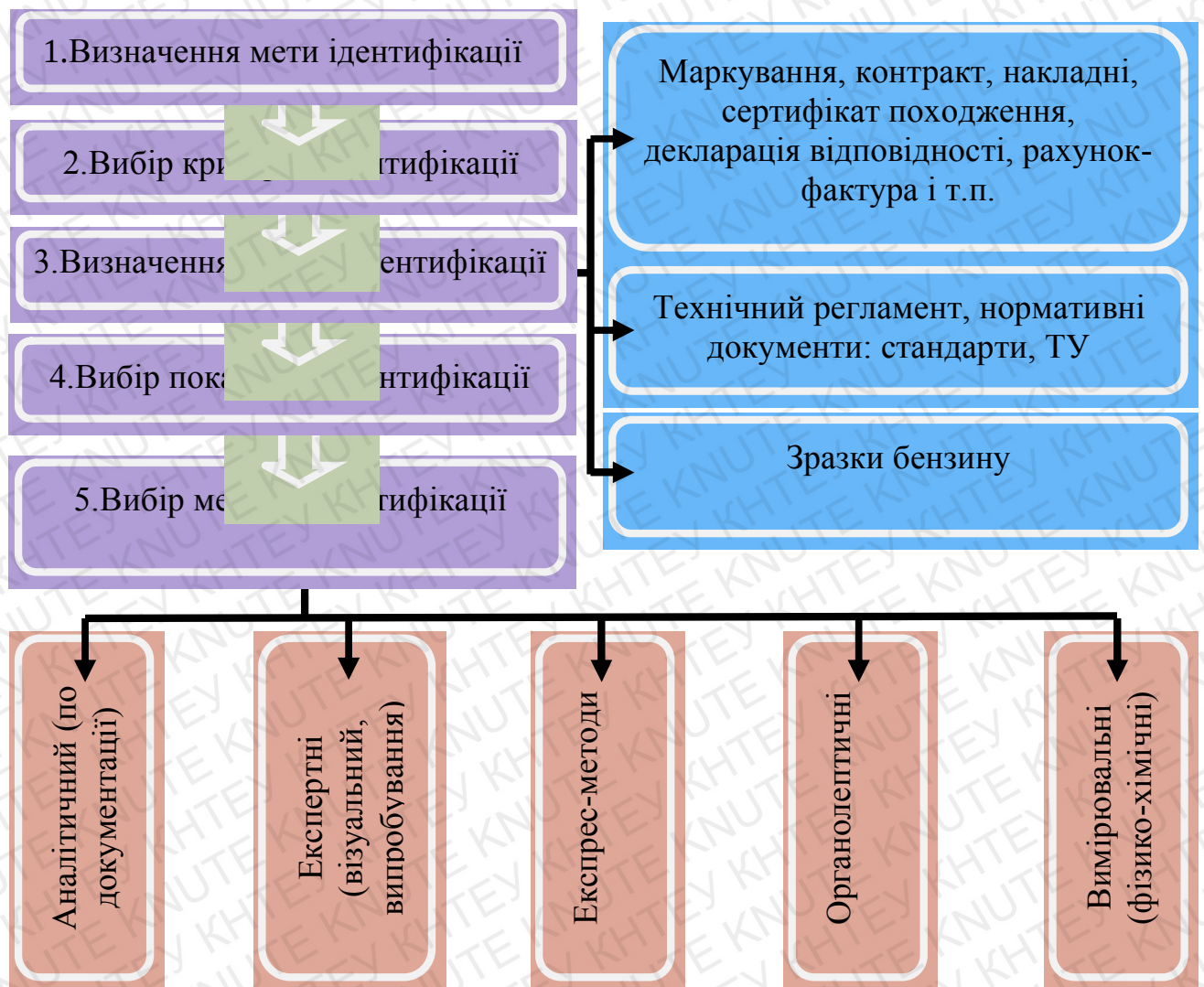


Рис. 2.3. Процедура проведення ідентифікації бензину

В табл.2.4 наведено запропоновані показники та методи для проведення ідентифікації бензину.

Таблиця 2.4

Показники та методи для проведення ідентифікації бензину

Назва показника	Метод вимірювання	Засіб оцінювання
Зовнішній вигляд	Органолептичний	ДСТУ 7687:2015 Бензини автомобільні євро. Технічні умови
Детонаційна стійкість - октанове число за дослідним методом - октанове число за моторним методом	Фізико-хімічний	ДСТУ ISO 5164:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне. Визначення детонаційних характеристик дослідним методом ДСТУ ISO 5163:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне та авіаційне. Визначення детонаційних характеристик моторним методом
Тиск насиченої пари	Фізичний	ДСТУ EN 13016-1:2012 Нафтопродукти рідкі. Тиск насиченої пари. Частина 1. Визначення тиску насиченої пари з вмістом повітря і розрахування еквівалентного тиску сухої пари
Концентрація свинцю	Фізико-хімічний	ДСТУ EN 237:2003 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначення низьких концентрацій свинцю методом атомно-абсорбційної спектроскопії
Вміст сірки	Фізико-хімічний	ДСТУ EN ISO 20884:2012 Нафтопродукти. Метод визначення вмісту сірки в автомобільних паливах рентгено-флюоресцентною спектроскопією з дисперсією за довжиною хвилі
Об'ємна частка вуглеводнів Об'ємна частка бензолу Масова частка кисню Об'ємна частка кисневмісних сполук	Фізико-хімічний	ДСТУ EN 14517:2009 Нафтопродукти рідкі. Визначення типів вуглеводнів і кисневмісних сполук у бензині методом багатовимірної газової хроматографії
Вміст марганцю	Фізико-хімічний	EN 16135:2011 Палива автомобільні. Визначення вмісту марганцю в неетилованому бензині методом полуменевої атомно-абсорбційної спектроскопії
Стабільність до окиснення	Фізико-хімічний	EN ISO 7536:1996 Бензини. Визначення окислювальної стабільності. Метод індукційного періоду
Корозія на мідній пластинці	Фізико-хімічний	ДСТУ EN ISO 2160:2012 Нафтопродукти. Метод визначення корозійної дії на мідну пластинку

Ідентифікацію завжди необхідно проводити за загальними критеріями, а в залежності від її результатів та задач, що вирішуються при експертизі, слід проводити ідентифікацію за фізико-хімічними показниками.

Можливість перевірки прийнятих для ідентифікації критеріїв - одна з найважливіших вимог. Це означає, що при повторних перевірках незалежно від суб'єктів, засобів і умов проведення ідентифікації стосовно показників об'єкта, що підлягає ідентифікації, будуть отримані ті самі або близькі результати (у межах похибки досліду) [41].

Для ідентифікації за найменуванням частіше всього необхідний вибір фізико-хімічних показників, їх визначення, порівняння їх значень з даними засобів ідентифікації (НД, зразків-еталонів).

Можливість перевірки прийнятих для ідентифікації критеріїв - одна з найважливіших вимог. Це означає, що при повторних перевірках незалежно від суб'єктів, засобів і умов проведення ідентифікації стосовно показників об'єкта, що підлягає ідентифікації, будуть отримані ті самі або близькі результати (у межах похибки досліду).

Для ідентифікації за найменуванням частіше всього необхідний вибір фізико-хімічних показників, їх визначення, порівняння їх значень з даними засобів ідентифікації (НД, зразків-еталонів) [36].

Зовнішній вигляд бензинів - найдоступніший критерій ідентифікації. Однак зовнішній вигляд та колір бензину як критерії ідентифікації не можуть бути достатніми та надійними, оскільки фальсифікація товарів найчастіше відбувається шляхом підробки зовнішніх ознак. Наприклад, тільки за зовнішнім виглядом неможливо ідентифікувати марку автомобільного бензину, тому що замінники, які найчастіше використовуються, мають подібні ознаки, за якими важко відрізнити від справжнього товару. Саме тому вони не можуть бути єдиними критеріями ідентифікації і повинні доповнюватись фізико-хімічними показниками, які відрізняються більшим ступенем вірогідності та об'єктивності. На відміну від органолептичних, фізико-хімічні показники повинні застосовуватися для ідентифікації

вибірково [14]. Перелік загальних фізико-хімічних показників досить обмежений (вміст сірки, фракційний склад, октанове число), проте вони майже завжди можуть бути точними критеріями ідентифікації.

До основних показників якості бензинів відносяться: октанове число за дослідним методом (не менше 80-98 залежно від марки бензину); концентрація свинцю: для неетильованого – не більше 5 мг на 1 дм³; тиск насиченої пари у літній період 45-80 кПа; об'ємна частка ароматичних вуглеводнів для Євро 5 не більше 35%; об'ємна частка бензолу не більше 1%; вміст сірки для Євро 5 не більше 10 мг/кг; об'ємна частка біостанолу для бензинів E10 – понад 7 та не більше 10%.

Отже, для проведення ідентифікації бензину запропоновано перелік показників якості, за якими можна його ідентифікувати, зокрема, фракційний склад, вміст сірки, октанове число, густина за температури 15 °С.

2.5. Митна експертиза бензину та оформлення її результатів

Митну експертизу проводили в ДПМЕ. Інспектори митних лабораторій проводять дослідження відповідно до поставленої мети. У нашому випадку метою експертизи є ідентифікація та встановлення відповідності задекларованих у митній декларації характеристик бензину, визначальних для його класифікації (згідно з товарною номенклатурою) або для визначення митної вартості.

Проведено митну експертизу бензину, що оформлявся за МД №903230/2018/000455, яка аналізується. Виробник бензину – MOL Hungarian oil and Gas PLC, Угорщина.

На запит Енергетичної митниці ДФС від 25.05.2018р. №5 (лист від 25.05.2018 №06/15-70-68) проведено митну експертизу бензину автомобільного EN 95 (MSZ EN228), густина при 15 град. С – 750,8 кг/м. куб, об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л. Фракційний склад: октанове число –

96,9; масова частка сірки, мг/кг – 0,00046 мас. %; температура кінця кипіння, град. С – 200,6 (гр.33 МД – 2710124501 (додаток Б).

Зразки для проведення митної експертизи було відібрано на території Енергетичної митниці, головним державним інспектором відділу митного оформлення у присутності митного брокера ФОП «Кричфалушій Іван Іванович». Метою взяття проб і зразків була ідентифікація бензину, перевірка відповідності фізичних та хімічних характеристик, заявлених у ТСД. Відбір проб проводився з цистерни.

Було зроблено об'єднану пробу з точкових проб верхнього, середнього та нижнього рівнів.

Разом зі зразками бензину надійшли копії товаросупровідних документів:

- МД ІМ 40 ДЕ від 25.05.2018 № UA 903230/2018/000455;
- контракт від 01.12.2016 № GCFT/SK/FT/05/16;
- інвойс № 82293121 від 25.05.2018;
- сертифікат відповідності від 27.10.2015 № UA.TR.037.000033-15;
- паспорт якості від 25.05.2018 №505862/1/4961554.

Підставою для направлення запиту була наявність профілю ризику за кодом 905-3 «Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД».

Метою митної експертизи було встановлення характеристик, визначальних для класифікації товару згідно з УКТЗЕД, а також відповідності задекларованих у митній декларації МД ІМ 40 ДЕ №903230/2018/000455 характеристик товару.

Завдання для дослідження: встановлення октанового числа (95 або більше, але менш як 98).

На дослідження до ДПМЕ ДФС проба надійшла у двох примірниках (досліджувана та контрольна проба) у вигляді прозорої рідини світло-жовтого кольору з запахом нафтопродукту, яка містилась у шести скляних

пляшках, вміст кожної пляшки близько 1 л, з маркувальними етикетками, які відповідають вимогам наказу Міністерства фінансів України від 02.12.2016р. № 1058. На пляшки накладено митне забезпечення 903/029. Цілісність упаковки та митне забезпечення не порушено.

Три пляшки, обрані довільним чином, було відкрито, з трьох пляшок було зроблено об'єднану пробу, для проведення досліджень, інші залишено в ДПМЕ ДФС в якості контрольних проб.

При проведенні митної експертизи використано методи досліджень, наведені в питанні 2.1.

Визначені фізико-хімічні показники проби наведені в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Результати митної експертиза бензину

Назва показника	Фактичні показники проби
Густина за температури 15 °С, кг/м ³	750,8
Фракційний склад:	
Т поч. кипіння, °С	38
Т відгону 5 %, °С	47
Т відгону 10 %, °С	52
Т відгону 50 %, °С	90
Т відгону 90 %, °С	154
Т кінця кипіння, °С	200,6
Залишок, %	1
Залишок і втрати, %	1
Вміст сірки, мас. %	0,00046
Детонаційна стійкість: ОЧ за дослідним методом	96,9
Сумарний вміст ароматичних вуглеводнів, об. %	32,20
Об'ємна частка бензолу, об. %	0,88
Сумарний вміст кисневмісних сполук, об. %	8,12
Об'ємна частка МТБЕ, об. %	4,61
Об'ємна частка ізобутанолу, об. %	0,02
Об'ємна частка трет-бутанолу, об. %	0,03
Об'ємна частка трет-пентанолу, об. %	0,24
Об'ємна частка ТАМЕ, об. %	3,22

Розбіжність між двома послідовними вимірюваннями для температур початку кипіння, температур 10-, 50-, 90%-го відгону та для температур 96-98%-го відгону і температури кінця кипіння не перевищує допустимі значення методу.

Розбіжність між двома послідовними результатами фракційного складу при вимірюванні об'ємів конденсату не перевищує 1 см³, для залишку 0,2 см³.

Розбіжність між двох послідовних вимірювань для детонаційної стійкості (октанового числа) не перевищує 0,5 од.

Пробу ідентифіковано як прозору рідину світло-жовтого кольору з запахом нафтопродукту, яка за хімічним складом являє собою суміш аліфатичних вуглеводнів, ароматичних вуглеводнів (вміст становить 32,20 об. %), кисневмісних сполук (вміст становить 8,12 об. %); визначена детонаційна стійкість (октанове число) проби за дослідним методом становить 95,5; вміст сірки у складі проби становить 4,6 мг/кг (0,00046 мас. %); густина проби за температури 15°C становить 750,8 кг/м³.

Досліджувана проба використана в повному обсязі.

Проведені також випробування бензину неетильованого автомобільного EN 95 (MSZ EN228) методом ІЧ-спектроскопії. Інфрачервоний спектр бензину неетильованого марки EN 95 показаний на рис. 2.4.

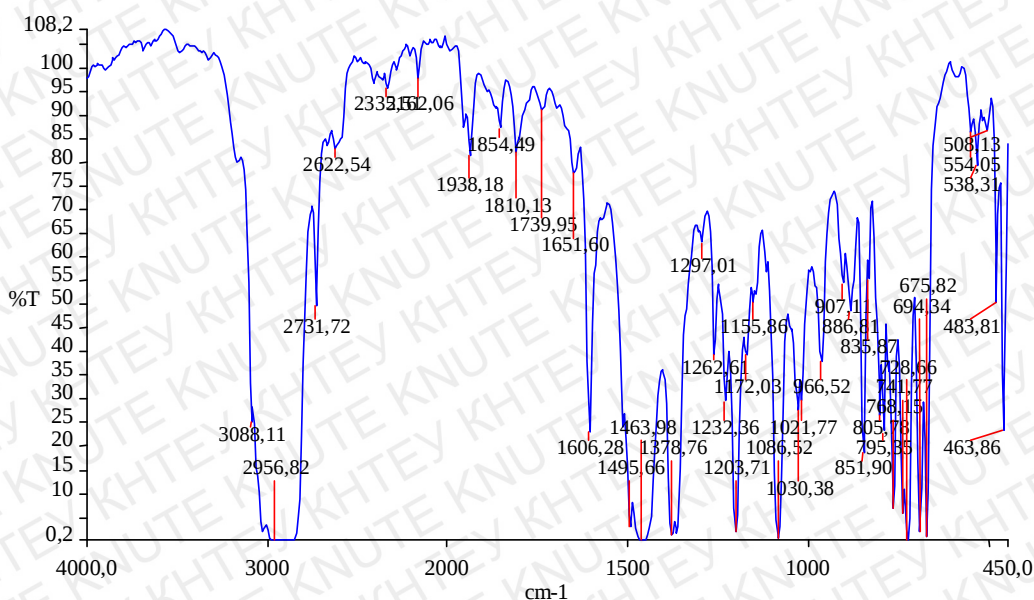


Рис. 2.4. ІЧ-спектр досліджуваного бензину

В ІЧ-спектрі дослідженої проби присутні смуги поглинання характерні для аліфатичних та ароматичних вуглеводнів. Вміст менш як 5 мас. % біоетанолу (метанол $<0,17\%$), простих ефірів – 7,8%.

За результатами експертизи складається висновок ДПМЕ, в нашому випадку дослідження проведені в Управлінні експертиз та досліджень хімічної та промислової продукції (додаток Б). Згідно проведених досліджень наданого зразка встановлено, що отримані результати за визначеними показниками відповідають вимогам ДСТУ 7687-2015 «Бензин автомобільний евро. Технічні умови» [31].

Отримані результати лабораторних досліджень проби бензину за визначеними показниками не суперечать відповідним показникам, зазначеним в графі 31 МД № UA 903230/2018/000455 (додаток В) та сертифікату якості (додаток Л).

Отже, за результатами проведеної митної експертизи можна зробити висновок, що досліджуваний бензин відповідає вимогам щодо екологічного класу та марці EN 95 за всіма досліджуваними показниками.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРИ ІМПОРТІ БЕНЗИНУ АВТОМОБІЛЬНОГО

3.1. Визначення коду бензину автомобільного згідно з УКТЗЕД

Процедуру визначення коду товару, який стане основою для обчислення митної вартості на бензин, можна розділити на три окремих, але взаємопов'язаних етапи.

На першому етапі головний інспектор Енергетичної митниці звіряє заявлений, згідно з МД, товар за кодом УКТЗЕД та описом з фактичним, пред'явленим до митного оформлення. В разі неможливості з'ясувати чи відповідають відомості, заявлені у митній декларації, фактичному товару, інспектор має право:

- по-перше, письмово запропонувати суб'єкту звернутись до відділу тарифів та вартості митниці для визначення коду товару;
- якщо виявлено невідповідності, в установленому порядку проводиться взяття проб і зразків товарів задля встановлення виду та найменування при їх класифікації згідно з УКТЗЕД.

На другому етапі, на підставі запису інспектора оперативного підрозділу та супроводжувальних документів або на підставі розгляду зразків, відділ тарифів та вартості перевіряє правильність визначення коду товару. Якщо код визначається у відділі тарифів та вартості, видається відповідне рішення встановленого зразка з обов'язковим посиланням на зовнішньоекономічний договір (контракт), інвойс, згідно з яким проводиться митне оформлення даного товару, зазначаються результати огляду його зразків та робиться посилання на документи, на підставі яких було ухвалено рішення щодо визначення відповідного коду [48].

Класифікаційне рішення, ухвалене відділом тарифів та вартості, доводиться до оперативного підрозділу митниці, що здійснює митне оформлення.

Третій етап — проведення, у разі необхідності, досліджень Департаментом податкових та митних експертиз. Свої висновки щодо класифікації товарів ДПМЕ робить за результатами лабораторних випробувань проб бензину [65].

Визначимо код бензину, який оформлявся за МД № UA 903230/2018/000455.

УКТ ЗЕД є товарною номенклатурою Митного тарифу України, згідно якого визначаються ставки мита на товар, тому досить важливим є наявність саме достатнього і змістовного опису коду кожного товару, що повинно унеможливити виникнення колізій під час класифікації та сприяти полегшенню та зменшенню часових затрат на пошук необхідного коду.

Відповідно до УКТЗЕД [80] визначали спочатку розділ, в якому класифікуються нафтопродукти – розділ У «Мінеральні продукти». В даному розділі класифікуються декілька груп 25-27.

Визначали групу, до якої відноситься бензин - група 27 «Паливо мінеральне; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні».

Бензин автомобільний відноситься до товарної позиції 2710 «Нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; продукти, в іншому місці не зазначені, з вмістом 70 мас.% або більше нафти чи нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), причому ці нафтопродукти є основними складовими частинами продуктів; відпрацьовані нафтопродукти» [71].

У товарній позиції 2710 термін «Нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів)» означає не тільки нафту й нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід, але і аналогічні продукти, а також продукти, що містять, головним чином, змішані ненасичені вуглеводні. Ці продукти

можуть бути одержані будь-яким способом за умови, що маса неароматичних складових частин перевищує масу ароматичних.

Необхідно враховувати, що бензин відноситься до легких дистилатів (табл.3.1).

Таблиця 3.1

Класифікація бензину автомобільного неетильованого EN 95 згідно з УКТЗЕД

2710	Нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; продукти, в іншому місці не зазначені, з вмістом 70 мас.% або більше нафти чи нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), причому ці нафтопродукти є основними складовими частинами продуктів; відпрацьовані нафтопродукти:
1	2
--271012	легкі дистилати та продукти:
---2710 12 11	для специфічних процесів переробки:
---2710 12 11 10	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
---2710 12 11 20	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
----2710 12 11 90	інші
---2710 12 15	для хімічних перетворень у процесах, крім зазначених у товарній підкатегорії 2710 12 11 00:
---2710 12 15 10	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
----2710 12 15 20	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
----2710 12 15 90	інші
----[2710 12 2]	для інших цілей:
----[2710 12 21]	бензини спеціальні:
----2710 12 21 00	уайт-спірит
----2710 12 25 00	інші
----[2710 12 3]	інші:
---[2710 12 31]	бензини моторні:
----2710 12 31 00	бензини авіаційні
----[2710 12 4]	інші, із вмістом свинцю:
----[2710 12 40]	0,013 г/л або менше:
---2710 12 41	з октановим числом менш як 95:
----[2710 12 41 1]	з октановим числом 80 або менше:
----2710 12 41 11	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
---2710 12 41 12	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
----2710 12 41 13	інші
2710 12 41 14	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %

Продовження табл.3.1

1	2
2710 12 41 15	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 41 19	інші
[2710 12 41 2]	із вмістом не менш як 5 мас.% біоетанолу або етил-трет-бутилового ефіру або їх суміші:
[2710 12 41 3]	інші:
2710 12 41 31	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 41 32	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 41 33	інші
2710 12 41 34	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 41 35	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 41 39	інші
[2710 12 41 4]	з октановим числом більш як 80, але не більш як 92:
[2710 12 41 5]	із вмістом не менш як 5 мас.% біоетанолу або етил-трет-бутилового ефіру або їх суміші:
[2710 12 41 6]	інші:
[2710 12 41 7]	з октановим числом більш як 92, але менш як 95:
[2710 12 41 8]	із вмістом не менш як 5 мас.% біоетанолу або етил-трет-бутилового ефіру або їх суміші:
[2710 12 41 9]	інші:
2710 12 41 91	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 41 92	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 41 93	інші
2710 12 41 94	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 41 95	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 41 99	інші
2710 12 45	з октановим числом 95 або більше, але менш як 98:
[2710 12 45 0]	із вмістом не менш як 5 мас.% біоетанолу або етил-трет-бутилового ефіру або їх суміші:
2710 12 45 01	із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 45 02	із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 45 09	інші

В поясненнях до УКТЗЕД вказано, що легкі дистиляти В додаткових примітках вказано, що у товарній позиції 2710 термін «бензини спеціальні» (товарні підкатегорії 2710 11 21 00 і 2710 11 25 00) означає легкі дистиляти та продукти, які визначено вище в Примітці 4 до товарних підпозицій, які не містять ніяких антидетонаційних присадок і в яких різниця між темпе-

ратурами, при яких переганяється 5 об.% і 90 об.% (включаючи втрати), не перевищує 60°C.

У товарній підпозиції 2710 12 термін «легкі дистиляти та продукти» означає нафтопродукти, 90 об.% або більше яких (включаючи втрати) переганяється при температурі 210 °C (згідно з ASTM D 86).

Отже, досліджуваний бензин відноситься до легких дистилятів, що відносяться до товарної підпозиції 271012 - легкі дистиляти та продукти. В даній товарній підпозиції декілька товарних категорій. Виходячи з цього, при визначенні коду згідно з УКТЗЕД досліджуваного автомобільного бензину необхідно враховувати його опис, наведений в графі 31 МД № UA 903230/2018/000455 (додаток В): бензин автомобільний неетильований EN 95, густина при 15 град. С – 750,8 кг/м. куб., октанове число – 96,9; масова частка сірки – 0,00046 мас. %. За описом бензину знаходимо товарну категорію 27101245 - з октановим числом 95 або більше, але менш як 98, тобто враховуємо значення октанового числа.

Далі визначаємо товарну підкатегорію бензину, на визначення якої впливає вміст сірки в бензині. В бензині, що оформлявся за МД № UA 903230/2018/000455 масова частка сірки – 0,00046 мас. %, тобто товарна підкатегорія 2710 12 4501 – із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %.

Таким чином, було визначено класифікаційні рівні бензину автомобільного згідно з УКТЗЕД. Досліджуваний бензин згідно з УКТЗЕД має код 2710 12 45 - з октановим числом 95 або більше, але менш як 98; 271012 4501 - легкі дистиляти, газойлі: бензин автомобільний неетильований EN 95, густина при 15 град. С – 750,8 кг/м. куб., фракційний склад: октанове число – 96,9; масова частка сірки, мг/кг – 0,00046 мас. %; температура кінця кипіння, град. С – 200,6, тобто на код бензину згідно з УКТЗЕД впливає вид дистиляту, а також вміст сірки та октанове число.

Правильне визначення коду бензину згідно з УКТЗЕД необхідне для вірного нарахування митних платежів та визначення митної вартості.

3.2. Електронне декларування бензину автомобільного

Електронне декларування відповідно до ст.257 МКУ [44] здійснюється з використанням ЕМД, засвідченої електронним цифровим підписом, та інших електронних документів або їх реквізитів у встановлених законом випадках.

Вимоги до оформлення та використання МД, на підставі яких декларується бензин, що переміщується через митний кордон України затверджені Постановою КМУ від 21.05.2012 №450 [49]. Відповідно до цієї Постанови, МД на бланку ЄАД подається разом з її електронною копією. Інформація, внесена декларантом до електронної копії МД, повинна відповідати інформації, внесеної декларантом до оригіналу на паперовому носії, за винятком тієї інформації, яка в установленому порядку вноситься тільки до електронної копії.

Електронна МД складається з полів електронного документа, що відповідають формам МД на паперовому носії, та засвідчується електронним цифровим підписом особи, яка її склала. Порядок заповнення граф електронної МД затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 №651 [58].

Розглянемо порядок заповнення граф електронної МД №UA 903230/2018/000455 (додаток В), за якою декларувався бензин неетильований EN 95, що надійшов на митну територію України автомобільним транспортом, декларувався митному органу, який здійснював митне оформлення на Енергетичній митниці ДФСУ.

У першому підрозділі графі 1 «Декларація» зазначається 2-значний літерний код напрямку переміщення товарів згідно з класифікатором типів декларацій. У другому та третьому підрозділах зазначаються коди митного режиму та типу декларації згідно з класифікаторами митних режимів і типів декларацій відповідно.

Згідно з класифікаторами митних режимів і типів декларацій у митній декларації № UA 903230/2018/000455, яка аналізується – це, відповідно, ІМ

(імпорт) 40 ДЕ - ввезення, додаткова декларація до попередньої митної декларації (додаток В).

У графі 2 «Відправник/Експортер» зазначаються відомості про виробника: MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company; H-1117 Budapest, Oktober huszonharmadika u.18

Графа 3 «Форми» - у першому підрозділі графи зазначається порядковий номер комплекту, у другому – загальна кількість комплектів єдиного адміністративного документа і додаткових аркушів – «1/1».

У графі 4 «Відвантажувальні специфікації» зазначається загальна кількість долучених до МД комплектів доповнень, складених Декларантом і, через знак „/” – кількість аркушів у примірнику специфікації: «1/0».

У графі 5 «Всього товарів» зазначається загальна кількість задекларованих у МД товарів. Кількість товарів повинна відповідати кількості граф 31 МД, що заповнюються. Загальна кількість задекларованих у МД №6426 товарів – 1 (бензин).

Графа 6 «Всього місць» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. Зазначається загальна кількість задекларованих у МД вантажних місць товарів відповідно до товаросупровідних документів, пакувальних аркушів: 1.

У графі 7 «Довідковий номер» за бажанням декларанта зазначається наданий ним порядковий номер МД: № 6426.

Якщо описом графи 8 «Одержувач» не передбачено інше, у графі зазначаються відомості про одержувача: UA/0040904405; ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ»; 88000, Україна, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Проектна, 11

У графі 9 «Особа, відповідальна за фінансове врегулювання» зазначаються відомості про резидента, що уклав зовнішньоекономічний договір (контракт) або інший документ, що використовується в міжнародній практиці замість договору (контракту): UA/0040904405; ТОВ «ЄВРО

ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ»; 88000, Україна, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Проектна, 11

У графі 11 «Торговельна країна/Країна виробництва» зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 8 МД: HU – Угорщина.

У графі 12 «Відомості про вартість» зазначається у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації). Митна вартість задекларованого бензину неетильованого у валюті України становить 522346,23 грн.

У графі 14 «Декларант/Представник» наводяться відомості про декларанта, якщо товари декларуються декларантом:

UA 3035505230

ФОП «Кричфалуший Іван Іванович»

АА 000144 від 27.11.2015

Графа 15 «Країна відправлення/експорту» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення, а у графі 15а «Код країни відправлення/експорту» зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни, назва якої зазначена в графі 15: Угорщина – HU.

Графа 18 «Ідентифікація і країна реєстрації транспортного засобу при відправленні/прибутті» заповнюється, якщо здійснюється переміщення митною територією України. У графі зазначаються відомості про транспортний засіб, на якому безпосередньо перебуває бензин при пред'явленні митниці призначення – бензин переміщувався автомобільним транспортом А03627ВК/TV730YG.

У правому підрозділі графи 18 проставлено літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни реєстрації транспортного засобу UA- Україна.

Графа 19 «Контейнер» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. У графі зазначається інформація щодо способу ввезення товарів. Проставляються: «0» - бензин прямує не в контейнері.

Графа 20 «Умови поставки» заповнюється при декларуванні товарів, що переміщуються за договорами (контрактами) купівлі-продажу (крім випадків декларування товарів, що переміщуються в межах зазначених договорів на безоплатній основі, та переміщення товарів громадянами).

Бензин переміщувався за контрактом № GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.16р. між компанією MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна (додаток Г). У першому підрозділі графи наводиться скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором: FCA (Франко-перевізник (..... назва місця призначення) – термін Інкотермс, який означає, що продавець доставить вантаж, який пройшов митне очищення, зазначеному покупцем перевізнику до названого місця.

У другому підрозділі графи МД зазначається літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни, на території якої міститься географічний пункт доставки товарів, через пробіл - назва цього географічного пункту – HU (Угорщина, відповідно до класифікації країн світу), м. Szazhalombatta.

Графа 21 «Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. У графі зазначаються відомості про транспортний засіб (транспортні засоби), на якому (яких) здійснюється перетин митного кордону при ввезенні товарів на митну територію України АО3627ВК/TV730YG (реєстраційні номери автомобіля та причепу), UA (Україна).

Графа 22 «Валюта та загальна сума за рахунком». У лівому підрозділі наводиться відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунки-фактури (інвойси) або інші документи, що визначають вартість товару: USD— долар.

У правому підрозділі графи зазначається сума наведених у графах 42 ЄАД і додаткових аркушів МД фактурної вартості бензину у валюті, код якої зазначений у лівому підрозділі графи – 19605,32 USD.

У графі 23 «Курс валюти» зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому підрозділі графи 22 МД, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення: офіційний курс гривні до долара – 26,10751700.

Графа 24 «Характер угоди» заповнюється у разі здійснення грошових розрахунків за товар і здійснення товарообмінних операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.

У лівому підрозділі графи зазначається код характеру договору (контракту) згідно з класифікатором характерів угод.

У правому підрозділі графи наводиться літерний код валюти розрахунку відповідно до класифікації валют.

В нашому випадку у МД вказується код характеру угоди: 21-переміщення товарів у ВКВ; USD– долар США.

Графа 25 «Вид транспорту на кордоні» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. У лівому підрозділі графи проставляється код виду транспортного засобу, на якому здійснюватиметься перетин митного кордону: 30- автомобільний транспорт.

Графа 28 «Фінансові та банківські відомості» заповнюється у разі здійснення грошових розрахунків за товар. У графі наводяться відповідно до умов зовнішньоекономічного договору окремими рядками відомості про уповноважені банки особи, яка здійснює розрахунки за зовнішньоекономічним договором: код за єдиним державним реєстром підприємств та організацій України вповноваженого банку; найменування банку; код (міжфіліальний оборот) банку.

ЄДРПОУ: 14305909

АТ «Райффайзен Банк Аваль»

МФО: 380805

Графа 29 «Митний орган виїзду/в'їзду» заповнюється, якщо здійснюється міжнародне перевезення. У графі зазначаються найменування митниці і дев'ятизначний код пункту пропуску, через який ввозяться товари: (Закарпатська митниця ДФС).

У графі 30 «Місцезнаходження товарів» зазначаються відомості про зону митного контролю, в якій знаходяться задекларовані товари – 903-888-1-1; м. Ужгород, вул. Проектна, 11

В окремих строчках графи 31 «Вантажні місця та опис товарів – Маркування та кількість – Номери контейнерів – Кількість та розпізнавальні особливості» зазначаються відомості про бензин, обсяги якого визначені в різних ліцензіях або інших документах (що встановлюють кількість товарів).

Наведемо короткий опис бензину, що переміщується через митний кордон України за МД №UA 903230/2018/000455:

1. Легкі дистилати, газойлі: бензин автомобільний неетильований EN 95 (MSZ EN228), Густина при 15 град. С – 750,8 кг/м. куб. Об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л. Фракційний склад: октанове число – 96,9; масова частка сірки, мг/кг – 0,00046 мас. %; температура кінця кипіння, град. С – 200,6; наливом в цистерні. Країна виробництва – HU; торгівельна марка: немає даних. Виробник – MOL Hungarian oil and Gas PLC
2. VL – об'ємні перевезення, рідина.
3. 0

Графа 32 «Товар №». У графі проставляється порядковий номер товару, що декларується в графі 31 МД: порядковий номер товару – 1.

Графа 33 «Код товару». Якщо не передбачено інше, то в першому підрозділі графи зазначаються перші 8 знаків коду товару згідно з УКТЗЕД. У другому підрозділі графи зазначаються дев'ятий та десятий знаки коду товару. Неетильований бензин, що оформлявся за МД №UA 903230/2018/000455 має код 2710124501, тобто відноситься до групи 27 - палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні.

Графа 34 «Код країни походження». У лівому підрозділі «а» графи зазначається відповідно до класифікації країн світу літерний код альфа-2 країни походження досліджуваних об'єктів: HU – Угорщина.

У графі 35 «Вага бруто (кг)» - зазначається вага бруто (у кілограмах) товару, описаного в графі 31 МД, згідно з товаросупровідними документами 26009 кг.

Графа 36 «Преференція» зазначається відповідно до класифікатора звільнень від сплати мита тризначний цифровий код пільги в обкладенні товару митом, передбаченої законодавством щодо товарів, описаних в графі 31 МД і класифікованого в графі 33 МД. При відсутності відповідних пільг у графі проставляється «000».

У графі 37 «Процедура» проставляється код процедури переміщення товарів відповідно до заявленого митного режиму.

У графі проставляється код 4000/ZZ00 згідно з класифікатором переміщення товарів через митний кордон України: 40 – основний митний режим (імпорт); ZZ - особливість переміщення товарів – інше, 00 – попередній митний режим відсутній.

У графі 38 «Вага нетто (кг)» зазначається в кілограмах вага бензину, описаного в графі 31 МД, без будь-якої упаковки: 26009 кг.

Графа 40 «Загальна декларація/Попередній документ» заповнюється, якщо заявленому за МД митному режиму передував інший митний режим або поданню МД передувало оформлення тимчасової або періодичної МД.

У графі зазначаються відомості про попередній документ, у тому числі той, який при оформленні цементу в митний режим, що передує заявленому, використовувався замість МД. Якщо товари, що декларуються, послідовно розміщувалися в кількох митних режимах, то в графі зазначаються відомості про МД або інший документ, що використовувався замість МД, за якою (яким) ці товари розміщувалися в останній митний режим, що передує заявленому.

Відомості зазначаються в такому порядку: спочатку проставляється код документа відповідно до класифікатора документів, далі через знак “/” проставляються номер і дата документа, через знак “/” – номер товару у МД або специфікації (при декларуванні товарів після їх тимчасового ввезення на підставі книжки (карнета) АТА у вищенаведеному порядку зазначаються відомості про книжку (карнет) АТА, згідно з якою (яким) ці товари ввозились у митному режимі тимчасового ввезення, і номер товару в книжці (карнеті) АТА): 1801/UA 903230/2018/000449 25.05.2018/1: 1801 - попередня митна декларація (крім позначеної кодом 1800); номер і дата документа - UA 903230/2018; 000449 - номер специфікації.

Графа 42 «Ціна товару». У графі з точністю до чотирьох знаків у дробовій частині наводиться фактурна вартість товару у валюті України, в якій складені рахунки або інші документи, що визначають вартість товару.

Фактурна вартість товару за валютою контракту (USD) – 19605,3200.

У графі 44 «Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи» зазначаються відомості про необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення бензину, транспортних засобів комерційного призначення документи, визначені МКУ.

Відомості щодо кожного документа зазначаються з нового рядка за такою схемою: код документа згідно з класифікатором документів, через пробіл – номер документа, дата та (за наявності даних) кінцевий термін його дії:

0002 – сертифікат відповідності UA1.185.0019432-17	07.12.17	27.11.18
0380 – інвойс № 82293121		25.05.18
0730 – міжнародна автомобільна накладна CMR №241918		25.05.18
0862 – міжнародний сертифікат № 82293121		25.05.18
1503 – рішення про визначення коду товару згідно з УКТЗЕД		
KT- UA903000-0008-2018		21.03.18
1505 – висновок за результатами дослідження експертного підрозділу №42005701-0216		14.03.18

3001 – банківський платіжний документ, що стосується товару №44	10.04.18
3001 – банківський платіжний документ, що стосується товару №71	22.05.18
3007 – документ, що підтверджує вартість перевезення товару б/н	25.05.18
m4103 – доповнення до зовнішньоекономічного договору б/н	31.10.17
30.11.18	
m4103 – Додаткова угода №33	02.05.18
m4103 – Додаток № 1	01.12.16
m4103 – Додаток № 2	01.12.16
m4103 – Додаток № 3	01.12.16
m4103 – Додаток № 4	01.12.16
m4103 – Додаток № 5	01.12.16
m4103 – Додаток № 6	01.12.16
m4103 – Додаток № 7	01.12.16
m4103 – Додаток № 8	01.12.16
m4104 – контракт № GCFT/SK/FT/05/16	01.12.16
d4207 09/12-ЄДІ	09.12.16
d4301 – контракт на перевезення вантажів автотранспортом б/н	02.01.18
5509 – інформація про позитивні результати здійснення раділогічного контролю товарів 2531058	27.05.18
d 9000 28-70-63/288	05.12.16
d 9000 – паспорт якості 505862/1/4961554	25.05.18
d 9610 – копія МД країни відправлення RN 18 HU 81100024E5BF75	25.05.18

Графа 45 «Коригування» - зазначається у валюті України митна вартість товару, визначена декларантом самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом: (UA) 522346,23 грн.

Графа 46 «Статистична вартість»: зазначається у валюті України поділене на 1000 й округлене до п'яти знаків у дробовій частині значення митної вартості товару, наведене в графі 45 МД, якщо графа 45 МД заповнюється – (UA) 522,34623.

Графа 47 «Нарахування платежів» заповнюється у разі сплати (необхідності застосування заходів забезпечення сплати відповідно до розділу X Митного кодексу України) митних платежів та/або сплати за МД єдиного збору, що справляється в пунктах пропуску через державний кордон України, та/або сплати плати.

Колонка «Вид» - код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень до бюджету:

071 – плата за виконання митних формальностей поза місцем розташування та поза робочим часом, установленим для митних органів;

021 – мито на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання;

092 – акцизний податок з товарів, ввезених на митну територію України суб'єктами господарювання - на бензини моторні;

028 – податок на додану вартість.

Колонка «Основа нарахування» зазначається сума нарахування митних платежів.

Колонка «Ставка» зазначається при нарахуванні сплати митних платежів законодавчий розмір ставки.

Колонка «Сума» зазначається нарахована митних платежів.

Колонка «Спосіб розрахунку» зазначається код способу розрахунку відповідно до класифікатора способів розрахунку на митні платежі для бензину неетилованого – 01 - безготівковий розрахунок через банківські установи.

Графа В «Подробиці розрахунків» - вказується код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету.

Код за ЄДРПОУ платника – юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи резидента або нерезидента, який має власний код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України) – 38865205.

Детально нарахування митних платежів розглянуто в питанні 3.2.

У графі 54 «Місце та дата» зазначаються дані про місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 14 МД, та фізичну особу, яка безпосередньо склала МД: прізвище, ініціали, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта та особистий підпис.

У графі також наводиться у міжнародному форматі (з урахуванням коду країни та населеного пункту або мережі оператора мобільного зв'язку) номер телефону особи, яка склала МД, та електронна адреса:

90630, Закарпатська область, Рахівський р-н, смт. Ясіня, вул. Маяковського, буд.43; Кричфалушій І.І.

+380978746507 3035505230

customsenerg@ukr.net

Отже, бензин надійшов на митну територію України в режимі імпорту автомобільним транспортом з Угорщини; виробник – фірма MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company. Бензин надійшов за контрактом № GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.16р. між фірмою MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company, Угорщина та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна. Декларування здійснювалось в декларації форми МД-2, де вказано умови переміщення, фактурна та митна вартість, нарахування митних платежів, детальна характеристика бензину неетилованого та транспортних засобів, якими він переміщується.

3.3. Застосування заходів тарифного регулювання та нарахування митних платежів при імпорті бензинів автомобільних

При переміщенні товарів через митний кордон України сплачуються митні податки та збори. Основою для нарахування митних платежів є митна вартість. Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [42].

Як зазначалось в розділі I, існує 6 методів визначення митної вартості товарів згідно з чинним Митним кодексом України [44]:

- 1) основний - за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (рис.3.1);
- 2) другорядні: за ціною договору щодо ідентичних товарів; за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів; на основі віднімання вартості; на основі додавання вартості (обчислена вартість); резервний.



Рис. 3.1. Послідовність застосування методів визначення митної вартості бензину, що ввозиться на митну територію України

Основним методом визначення митної вартості товарів є перший метод – за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються. Проаналізуємо визначення митної вартості та нарахування митних платежів на бензин неестильований, EN 95, що оформлявся за МД № UA 903230/2018/000455 (додаток В).

В графі 43 «Метод визначення вартості» зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що використовувався – 1, тобто митну вартість бензину визначено за ціною контракту між фірмою «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company», Угорщина та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна (додаток Г).

В пакеті документів подано додаткову угоду №33 від 02.05.18р. до контракту, а також 8 додатків до контракту.

В додатковій угоді №33 від 02.05.2018р. до рамкового договору №GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.2016р. вказана формула кінцевої ціни: середнє значення котирувань тижня, що передує тижню поставки опублікованих Platts European Marketscan під заголовком FOB Rotterdam Premium Gasoline 10 pmm з перерахуванням щільності арифметичним методом (за основу береться щільність при 15 град. С 0,755 г/см.куб. 1 USD за умов поставки FCA Szazhalombatta) (додаток Ж).

Platts European Marketscan – усторонній детальний огляд європейських ринків нафтопродуктів. Він містить незалежний аналіз факторів, що визначають зміну ринків, а також ціни на нафтопродукти, що впливають на європейський та світовий ринки нафти.

У митну вартість включають ціну товару, зазначену в рахунку-фактурі (рахунку-проформі), а також фактичні витрати, якщо їх не включено до рахунку-фактури, залежно від умов поставки цих товарів згідно з Правилами ІНКОТЕРМС [34].

Під фактичними витратами розуміють:

- витрати на страхування, навантаження, розвантаження, перевантаження та транспортування товару до пункту перетину митного кордону України;
- комісійні та брокерські витрати;
- плату за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать до цих товарів та інших предметів, яку має сплатити імпортер (експортер) прямо чи побічно як умову їх ввезення (вивезення).

При визначенні митної вартості досліджуваної партії бензину не етильованого, який оформлявся за МД №UA 903230/2018/000455, фактурна вартість, що підтверджувалась даними рахунку-фактури (інвойсу) №82293121 від 25.05.18р. (додаток Д) і складала 19605,32 USD та відповідала даним графі 42 МД, була переведена в національну валюту України за курсом, який на момент митного оформлення бензину становив 26,10751700 (графа 23 «Курс валют» МД).

Фактурна вартість бензину, задекларованого в МД №UA 903230/2018/000455, становила в валюті України:

$$19605,32 \times 26,10751700 = 511846,225 \text{ грн.}$$

Умови поставки бензину згідно з Правилами ІНКОТЕРМС [34] вказані в графі 20 МД № UA 903230/2018/000455 – у першій частині графи зазначено літерний код FCA (...named place) англ. Free Carrier, або Франко-перевізник (...назва місця) — термін Інкотермс, який означає, що продавець доставить вантаж, який пройшов митне очищення, зазначеному покупцем перевізнику до названого місця. Слід зазначити, що вибір місця постачання вплине на зобов'язання з навантаження й розвантаження товару в даному місці. Якщо постачання здійснюється в приміщенні продавця, то продавець несе відповідальність за завантаження. Якщо ж постачання здійснюється в інше місце, продавець за відвантаження товару відповідальності не несе.

У частині 2 графи 20 аналізованої МД вказано місце призначення – HU (згідно класифікатора країн світу – Угорщина), м. Szazhalombatta.

Таким чином, за умовами поставки FCA (м. Szazhalombatta, Угорщина), всі додаткові витрати по доставці бензину на митну територію України бере на себе покупець, тому митна вартість товару дорівнюватиме фактурній вартості та сумі транспортно-експедиційних витрат по доставці товару:

Умови поставки FCA означають, що продавець фірма «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company» здійснює доставку товару після процедури митного очищення в обумовлений пункт м. Szazhalombatta, Угорщина, після чого відповідальність за збереження товару при транспортуванні і витрати на його подальше переміщення до пункту призначення переходить до покупця ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ».

$$MB = FB + ДОП + НОТ + ООТ, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість;

FB – фактурна вартість - ціна товарів, які переміщуються через митний кордон України, зазначена в рахунку-фактурі – 19605,32 USD;

ДОП – вартість доставки товару основному перевізникові;

НОТ – вартість навантаження на основний транспорт;

ООТ – оплата основного транспорту.

Разом з митною декларацією також подано документи, за якими визначається митна вартість:

- рахунок-фактура (інвойс) №82293121 від 25.05.18р. (додаток Д);
- міжнародна автомобільна накладна CMR №241918 25.05.2018р. (додаток Е), документ, що підтверджує вартість перевезення товару б/н від 25.05.2018р. (додаток К).

У довідці про транспортні витрати від 25.05.2018 р., яка подана в митний орган, видана ТОВ «КВАДР АВТО» вказано, що вартість транспортних послуг по перевезенню вантажу за маршрутом м. Szazhalombatta (Угорщина) – м. Ужгород (Україна), автомобілем АО3627BK/TV730YG складає:

- із місця завантаження Угорщина (м. Тісоуйварош) до кордону України (КПП «Ужгород»), складає 10500,00 грн.;
- від кордону України (КПП «Ужгород») до місця вивантаження (м. Ужгород) складає 300 грн..

Митна вартість розраховується як сума фактурної вартості плюс витрати на доставку до кордону:

$$MB = 511846,225 + 10500,00 = 522346,23 \text{ (грн.)}$$

Згідно частини 27 статті 4 МКУ «Визначення основних термінів і понять», до митних платежів належать: мито; акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції); податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції). Вони вираховуються митними підрозділами ДФС відповідно до положень: статей 364-381 МКУ [44], що визначають особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України; Закону України «Про Митний тариф України» [70], ставок Митного тарифу України, Податкового кодексу України чинних на день подання МД та сплачуються у валюті України. Під час визначення і сплати мита іноземну

валюту перераховують у валюту України за курсом Національного банку України, який застосовується для розрахунків у зовнішньоекономічних операціях і діє на день подання митної декларації [51].

При нарахуванні митних платежів, особливо ввізного мита, важливо встановити країну походження бензину. Але Митним тарифом України для бензину, що має код згідно з УКТЗЕД 2710124501 передбачена нульова ставка мита.

Для визначення послідовності нарахування митних платежів на досліджувану партію бензину, проаналізуємо графу 47 МД № UA 903230/2018/000455 (табл. 3.2).

Відповідно до вимог чинного законодавства, а саме, Закону України «Про Митний тариф України» та Податкового кодексу, при імпорті досліджуваної партії бензину сплачується мито, акцизний збір та податок на додану вартість, а також передбачена плата за виконання митних формальностей поза місцем розташування та поза робочим часом, установленим для митних органів.

Для бензину, який класифікується за кодом згідно з УКТЗЕД 2710124501, митні платежі та збори нараховувалися на ціну товару (митну вартість), яка складала 522346,23 грн.

Проаналізуємо нарахування митних платежів на бензин автомобільний неетильований EN 95 (MSZ EN228).

Таблиця 3.2

**Нарахування митних платежів на бензин автомобільний (графу 47)
за МД №UA 903230/2018/000455**

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	Спосіб платежу
071	1,00	50 EUR	1530,94	01
021	522346,23 грн.	0 %	0,00 грн.	01
092	34,641	202 EUR	226452,87 грн.	01
028	748799,10 грн.	20 %	149759,82 грн.	01

071 - плата за виконання митних формальностей поза місцем розташування та поза робочим часом, установленим для митних органів ставка дорівнює 50 EUR за 1 год.

Мито на бензин, що ввозиться на територію України суб'єктами господарювання (код 021), основою нарахування була митна вартість. На бензин відповідно до Митного тарифу України передбачена пільгова ставка мита, що дорівнює 0%, тому що країною-виробником є Угорщина, що входить до ЄС і укладено договір про вільну торгівлю.

021 - мито на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання, основою нарахування була митна вартість, що дорівнює 522346,23 грн.

Мито нараховувалось за адвалерною ставкою: 522346,23 грн. $\cdot 0\%/100 = 0$ грн.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» були внесені зміни до нарахування акцизного податку на бензин.

Відповідно до Податкового кодексу України обсяги пального, з якого сплачено акцизний податок, при ввезенні та реалізації на митній території України обліковуються в системі електронного адміністрування реалізації пального в розрізі платників податку за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з УКТЗЕД. У зв'язку з цим з 01.12.2017р. при декларуванні пального за митними деклараціями типів "ІМХХУУ" (де "ХХ" - код відповідного митного режиму "40" або "41", а "УУ" - один з кодів "АА", "ДР", "ДЕ", "ТК", "ТФ", "ТН", "ДТ") в полях "електронного інвойсу" по кожному найменуванню товару необхідно вказувати відомості про об'єм переміщуваного пального шляхом зазначення інформації про місткість (об'єм) тари (код виду інформації згідно з наказом Мінфіну від 17.09.2012р. №998 - "62" (можливі значення характеристики - "1", "74" - "79") та кількість

в одиниці вимірювання "1000 літрів у літрах, приведених до температури 15° С" [53].

092 - акцизний податок на бензини згідно зі змінами до Податкового кодексу України впроваджено справляння акцизного податку з бензину за специфічною ставкою від одиниці вимірювання «1000 літрів у літрах, приведених до температури 15°C», а також запроваджується облік обсягів пального в системі електронного адміністрування реалізації пального. Ставка акцизного податку на бензин на 25.05.2018р. становила 213,5 EUR за тис. л, Акцизний податок нараховувався на кількість бензину, який ввозиться 34,641 тис. л.

028 - ПДВ, ставка склала 20%; основою для нарахування була сума митної вартості 522346,23 грн. до якої було додано акцизний податок на бензини моторні 226452,87 грн.

$$\text{ПДВ} = (522346,23 + 226452,87) \cdot 0,2 = 149759,82 \text{ грн. (табл.3.2).}$$

Отже, нараховані митні платежі на бензин, відомості про які занесені до 47 графи МД №6426.

У графу В «Подробиці розрахунків» заносять відомості про суму всіх нарахованих та визначених митних зборів та платежів

071	1530,94	40904405
092	226452,87	40904405
028	149759,82	40904405 (40904405)

Для бензину загальна сума митних платежів становить 377743,63 гривень.

Таким чином, при ввезенні бензину автомобільного неетильованого, що оформлявся за МД № UA 903230/2018/000455 сплачується плата за виконання митних формальностей при імпорті бензину поза місцем розташування та поза робочим часом, установленим для митних органів у розмірі 50 EUR за 1 год., акцизний збір та ПДВ, ставка якого становить 20%.

Отже, при імпорті бензину EN 95 (MSZ EN228) для визначення митної вартості використовувався метод № 1 (основний метод – за ціною договору

(контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції)), про що було зазначено у графі 43 «Код МВВ» досліджуваної МД. Фактурна вартість бензину відповідно до поданих для митного оформлення документів становить 19605,32 USD, вона була підтверджена наданими декларантом документами: рахунком-фактурою (інвойсом) та документом про транспортні витрати.

За умовами поставки бензину автомобільного FCA, митна вартість товару дорівнює фактурній вартості і сумі транспортно-експедиційних витрат по доставці товару до кордону України. Митна вартість бензину становила 522346,23 грн.

В інвойсі та додатковій угоді до контракту зазначена вартість однієї метричної тони бензину – 753,79 доларів США, а також умови визначення: середнє значення котировок за PLATS EUROPIEN Marketscan на бензин автомобільний EN 95.

3.4. Аналіз митного оформлення бензину автомобільного за МД

Бензин надійшов на митну територію України автомобільним транспортом (автомобіль АО3627ВК/TV730YG, про що зазначено в графі 21 МД). Відділ митного оформлення Енергетичної митниці ДФС має право в цей період здійснювати огляд і переогляд транспортного засобу.

Митний контроль та митне оформлення бензину здійснювалось головним державним інспектором відділу митного оформлення Енергетичної митниці ДФС шляхом:

- 1) перевірки документів та відомостей, необхідних для митного контролю. Так, при митному контролі досліджуваної партії бензину EN 95 (MSZ EN228) було подано документи, зазначені в графі 44 МД, яку проаналізовано в питанні 3.2.
- 2) обліку бензину, що переміщується через митний кордон України;
- 3) перевірки системи звітності та обліку бензину EN 95 (MSZ EN228), що переміщується через митний кордон України.

Крім того, на території митниці було відібрано проби бензину автомобільного EN 95 (MSZ EN228), з октановим числом 96,9; масовою часткою сірки, мг/кг – 0,00046 мас. % у зв'язку із наявністю профілю ризику за кодом 905-3 «Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД» і направлено в ДПМЕ ДФС.

Главою 33 МКУ передбачено виконання митних формальностей на автомобільному транспорті відповідно до статті 221 [44]. Порядок декларування автотранспортних засобів комерційного призначення, які перевозять товари через митний кордон України, автотранспортний засіб комерційного призначення, що використовується для переміщення товарів через митний кордон України, не потребує окремої митної декларації, якщо під час такого переміщення декларуються товари, які перевозяться цим автотранспортним засобом.

Відомості про автотранспортний засіб комерційного призначення, що перевозить товари, вносяться до митної декларації, за якою оформлено ці вантажі [49].

Митний контроль бензину, що надійшов в режимі імпорту (виробник фірма MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company, Угорщина) в Україну здійснювався відповідно до типової технологічної схеми митного контролю товарів «групи ризику», що затверджуються КМУ в зоні митного контролю на території Енергетичної митниці.

Основна мета митного контролю бензину неетильованого EN 95 – перевірка та виявлення за допомогою різних форм контролю відповідності проведених митних операцій та дій митному законодавству; дотримання фізичними та юридичними особами, які беруть участь у митній діяльності, встановлених митних правил і процедур, тобто порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

В пакеті документів подано міжнародну автомобільну накладну CMR №241918 від 25.05.2018р., видану автоперевізником вантажу

(вантажовідправник – фірма MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company), яка засвідчує прийняття вантажу до перевезення і містить зобов'язання доставити вантаж до пункту призначення і передати його одержувачу в м. Szazhalombatta. В даному документі зазначено марку бензину EN 95 та кількість пального у цистерні – 34,641 тис. л. (додаток Е);

У зовнішньоекономічному договорі (контракті) № GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.16 між фірмою MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company (Угорщина) та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ» (Україна) зазначено умови поставки, продукцію та якість (дизель без вмісту сірки та неетильований бензин EN 95 без вмісту сірки), ціну та кількість (ненетильованого бензину без вмісту сірки EN 95 (MSZ EN228) в рамках дії Рамкової угоди – максимум 2000 тон (додаток Г)

В додатковій угоді до контракту №33 від 02.05.2018р. вказані формула ціни для рахунку преформи та формула кінцевої ціни (додаток К).

Подано також комерційні документи, серед яких рахунок-фактура (інвойс) №82293121 від 25.05.2018р. (додаток Д), в якому зазначена вартість однієї метричної тони бензину – 753,79 доларів США, а також загальна кількість поставленого бензину неетильованого – об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л. та загальна вартість поставки –19605,32 USD.

Таким чином, при митному контролі бензину автомобільного використано основні форми митного контролю: перевірка документів, необхідних для митного контролю та митного оформлення бензину, що переміщуються через митний кордон; митний огляд, облік неетильованого бензину.

З метою надання органам доходів і зборів можливості оцінити ризики при ввезенні товарів на митну територію України автомобільним транспортом перевізник може надавати органу доходів і зборів відомості щодо цих товарів в електронному вигляді у форматі міжнародних стандартів обміну електронною інформацією [55].

При переміщенні бензину автомобільного неетильованого EN 95 (MSZ EN228) через митний кордон України сплачуються митні платежі та збори, які проаналізовано в питанні 3.3. Після декларування досліджуваної партії бензину розпочалось митне оформлення, що здійснювалося відповідно до положень МКУ, зокрема, глави 33 «Митні формальності на автомобільному транспорті» та наказу Мінфіну № 631 від 30.05.2012р. «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [64].

Для здійснення митного оформлення бензину автомобільного неетильованого EN 95, що ввозився в Україну, декларант ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» подав до відділу митного оформлення Енергетичної митниці ДФС МД № UA 903230/2018/000455, ДЕ - ввезення, додаткова декларація до попередньої митної декларації, згідно з обраним митним режимом імпорту, її електронну копію, рахунок-фактуру (інвойс) №82293121 (додаток Д), міжнародну автомобільну накладну CMR №241918 (додаток Е) та додаткову угоду №33 (додаток Ж), документ, що підтверджує вартість перевезення товару б/н (додаток К), які визначали вартість бензину.

Наступним етапом митного оформлення бензину було подання митної декларації, оформленої відповідним чином. Митне оформлення бензину здійснювалось на підставі митної декларації, до якої декларантом ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» з урахуванням порядку виконання митних формальностей на автомобільному транспорті для митного режиму імпорту та заявленої мети переміщення внесені наступні відомості, у тому числі у вигляді кодів:

1. Заявлений митний режим ІМ - імпорт, тип декларації – форма МД-2 та відомості про особливості переміщення - у графі 37 проставляється код 4000/ZZ00 згідно з класифікатором переміщення товарів через митний кордон України:

40 – основний митний режим (імпорт); ZZ - особливість переміщення товарів – інше, 00 – попередній митний режим відсутній.

2. Відомості про декларанта ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» вказані в графі 14 МД.

Відправником є фірма «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company», H-1117 Budapest, Oktober huszonharmadika u.18; торговельна країна – Угорщина.

Відомості про одержувача ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ» 88000, Україна, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Проектна, 11 наведені в графі 8 МД №UA 903230/2018/000455.

Сторонами зовнішньоекономічного договору (контракту) № GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.16 є фірма «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company» (Угорщина) та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ» (Україна).

3. Відомості про найменування країни відправлення наведені в графі 15а – HU (Угорщина).

4. У графах 18 та 21 вказуються відомості про транспортні засоби, що використовуються для міжнародного перевезення бензину та його перевезення митною територією України під митним контролем. Бензин EN 95 перевозиться наливом у цистерні автомобільним транспортом (код 30), реєстраційний номер АО3627BK/TV730YG.

5. Відомості про бензин наведені в графі 31, причому вказується найменування; торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар; торговельна марка та виробник бензину неетильованого EN 95 (MSZ EN228): густина при 15 град. С – 750,8 кг/м. куб.; об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л; фракційний склад: октанове число – 96,9; масова частка сірки, мг/кг – 0,00046 мас. %; температура кінця кипіння, град. С – 200,6. Виробник – MOL Hungarian oil and Gas PLC.

Вантажовідправником є MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company, країна відправлення – Угорщина.

В графі 34 МД зазначена країна походження HU – Угорщина.

У графі 35 наводяться відомості щодо кількості бензину у кілограмах: вага брутто та нетто (граф 38) – 26009 кг.

У графі 45 «Коригування» у валюті України зазначена митна вартість бензину, визначена декларантом самостійно: 522346,23грн.

Митна вартість задекларованого бензину зазначена у графі 12 і становить 522346,23; метод її визначення вказано в графі 43 – 1 – за ціною договору імпортованих товарів.

Відомості про уповноважені банки декларанта зазначаються у графі 28: ЄДРПОУ: 14305909

АТ «Райффайзен Банк Аваль»

В графі 47 вказуються відомості про нарахування митних платежів на бензин: ставки митних платежів; застосування пільг зі сплати митних платежів; суми митних платежів.

Офіційний курс валюти України до долара, у якій складені рахунки, на день подання митної декларації, тобто на 25.05.2018р. становить 26,10751700 грн. (граф 23).

Нараховані митні платежі перераховуються на особовий рахунок платника податків – вказується код митного органу за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України:

071	1530,94	40904405
092	226452,87	40904405
028	149759,82	40904405 (40904405) (граф В).

Довідковий номер декларації зазначено в графі 7 - №6426.

Митним органам забороняється вимагати внесення до митної декларації інших відомостей, ніж зазначені у статті 257 МКУ.

Перевірка декларації, що подавалась для митного оформлення бензину виробництва MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company, Угорщина в режимі імпорту проводилась з використанням автоматизованої системи митного оформлення в автоматичному режимі у порядку черговості.

Митне оформлення бензину за декларацією № UA 903230/2018/000455 передбачало виконання наступних митних формальностей.

1. Реєстрація митної декларації, яка включала перевірку відповідності формату декларації встановленим вимогам та фіксування дати й часу подання МД для оформлення шляхом: присвоєння МД реєстраційного номера за допомогою АСМО та внесення його в установленому порядку до графі А МД на паперовому носії форм МД-2, МД-6: № UA 903230/2018/000455, унесення поданих електронних документів до бази даних Енергетичної митниці ДФС; зазначення у графі А аркуша з позначенням "1/1" форми МД-2 МД.

2. Перевірка митної декларації: перевірка наявності поданого разом з МД рахунка-фактури №82293121 від 25.05.2018р, перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань державної митної справи.

3. Прийняття митної декларації №UA903230/2018/000455 для оформлення - проставлення у МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку ЄАД відбитка штампа ПМК ("Під митним контролем") у графі D/J кожного аркуша форми МД-2; проставлення відбитка штампа ПМК в оригіналі міжнародної автомобільної накладної CMR №241918.

4. При митному оформленні МД виконуються такі митні формальності: перевірка дотримання строків подання МД; контроль співставлення (автоматизоване порівняння) даних, які містяться в електронних та інших документах, поданих для митного оформлення, зокрема: співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 АТ «Райффайзен Банк Аваль» з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України; співставлення курсу валюти України до іноземної валюти, зазначеного у графі 23 МД (26,10751700), з офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки та відомості про яку зазначено в лівому підрозділі графі 22 МД (USD) на день подання МД до оформлення; співставлення відомостей, що

підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення бензину через митний кордон України, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів; співставлення з інформацією, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав; контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за МД шляхом аналізу за допомогою автоматизованої системи аналізу та управління ризиками; перевірка правильності класифікації товарів – присвоєння бензину коду 2710124501 згідно з УКТЗЕД; перевірка дотримання встановлених до бензину заходів нетарифного регулювання – подання сертифікату відповідності UA1.185.0019432-17, виданого ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», на бензин автомобільний EN 95 (код УКТЗЕД 2710124501), в якому підтверджено відповідність вимогам Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив за модулем F1. Бензин відповідає вимогам та ідентифікується як бензин автомобільний EN 95 (додаток М); інформація про позитивні результати державних видів контролю при застосуванні «Єдиного вікна», згенерована інформаційною системою 2531058 від 27.05.2018р.; перевірка правильності визначення митної вартості бензину (графа 45) відповідно до цін, визначених у контракті (код даного методу визначення митної вартості – 1 – зазначено в графі 43;

5. Проведення митного огляду. Митний огляд задекларованого бензину проведено головним державним інспектором відділу митного оформлення Енергетичної митниці ДФС

6. Під час завершення митного оформлення бензину посадовими особами Енергетичної митниці було виконано такі митні формальності:

- перевірка відомостей про виконання митних формальностей, сформованих за результатами оцінки ризику за МД із застосуванням автоматизованої системи аналізу та управління ризиками;

- перевірка правильності нарахування митних та інших платежів, правильності заповнення граф 47 та В митної декларації;

7. Заповнення граfi С МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку встановленої форми.

8. Завершення митного оформлення шляхом:

- прославлення у МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку відбитка особистої номерної печатки посадової особи ПМО, яка завершила митне оформлення бензину, у графі D/J кожного аркуша форми МД-2, доповнень форми МД-6

- внесення за допомогою автоматизованої системи митного оформлення до електронної декларації (ЕК МД) відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи ПМО, яка завершила митне оформлення;

- приведення інших відомостей граф ЕК МД у відповідність із відомостями граф оформленої МД.

Таким чином, митне оформлення бензину неетильованого EN 95 (MSZ EN228), виробництва Угорщини, виробник – MOL Hungarian oil and Gas PLC, що надійшов в режимі імпорту в Україну здійснювалося в Енергетичній митниці ДФС.

Бензин переміщувався автомобільним транспортом – наливом у цистерні, об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л.

Для здійснення митного оформлення бензину EN 95, що ввозився в Україну, декларант ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» подав до відділу митного оформлення Енергетичної митниці електронну МД № UA903230/2018/000455 згідно з обраним митним режимом імпорту та необхідні для здійснення митних формальностей документи.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті проведених досліджень сформульовано наступні висновки.

1. Аналіз ринку бензину в Україні показав, що на сьогоднішній день серед українських НПЗ фактично функціонує лише Кременчуцький НПЗ і Шебелинський ГПЗ. Приблизно три чверті пального, яке використовується в Україні, є імпортованим.

Дані щодо споживання і виробництва бензину в Україні показали, що за останні 5 років аналізовані показники зменшилися, рівень споживання в декілька разів перевищує виробництво, що свідчить про залежність від імпортних поставок, які щорічно збільшуються.

За даними митної статистики встановлено, що період 2014-2015рр. характеризується помітним спадом імпорту, у 2016-2017рр. показник імпорту у вартісному вираженні має тенденцію до зростання, хоча імпорт нафтопродуктів у 2017р. зменшився у 1,7 раз порівняно з 2011р.

Аналіз динаміки експорту протягом 2011-2016рр. у вартісному виразі показав стрімкий спад. Показники експорту 2016р. у порівнянні з 2011р. зменшилися у 38,5 разів.

Динаміка імпорту нафтопродуктів в кількісному вираженні засвідчила неоднозначність зміни за аналізований період. Максимальний показник відмічено у 2017 р. – надходження становило 7,82 млн. тон. Обсяги експорту за даний період зменшилися в 17,9 разів. У кількісному вираженні імпорт також значно переважав експорт, в 2017р. було імпортовано нафтопродуктів у 19,0 разів більше ніж експортовано.

2. Методи тарифного регулювання займають одне з центральних місць у системі державного регулювання ЗЕД. До елементів тарифного регулювання належать: код товару згідно з УКТЗЕД; митна вартість товару; мито; країна походження товару.

3. Одним із основних показників якості, за яким визначають придатність бензину для того чи іншого двигуна, є його детонаційна стійкість. Для оцінки детонаційної стійкості прийнята умовна одиниця – октанове число. За Технічним регламентом встановлено екологічні класи автомобільних бензинів: Євро3, Євро4, Євро5. З 1 січня 2018 року в Україні заборонено обіг бензинів екологічного класу Євро 4. На українських заправках тепер можна продавати бензин тільки Євро 5, з вмістом сірки до 0,001 мас. % .

4. Об'єктом досліджень у виконаній роботі було обрано найбільш поширений стратегічний продукт перегонки нафти – бензин автомобільний неетильований EN 95, країна виробництва – Угорщина, виробник – фірма «MOL Hungarian Oil and Gas PLC».

Неетильований бензин має високий ступінь очищення та не містить тетраетилсвинцю. За аналізованою МД оформлялось 26009 кг бензину, об'єм при 15 град. С – 34,641 тис. л..

Аналіз асортименту показав, що у загальній структурі імпорту 54,8% займають поставки А-95; 44,8% припадає на А-92 і лише 0,4% на А-98. В Україні нараховується понад 6 000 АЗС. При цьому ринок переважно складається з місцевих мереж Найбільшими операторами ринку є група «Приват» (бренди ANP, «Укрнафта», «Авіас», «Сентоза») – понад 1600 АЗС, WOG – 510 АЗС, ОККО – 422 АЗС, AMIC Ukraine – 240 АЗС, Shell – 180 АЗС.

5. Наведена товарознавча характеристика асортименту бензину з дослідженням їх якісних параметрів, які реалізуються мережею автозаправних станцій. За результатами досліджень показників якості бензину А-95 Євро мережі АЗС Shell, SOCAR WOG, КЛЮ ОККО всі марки відповідають вимогам, а такий показник як октанове число за дослідним методом має значення 95, а за моторним методом найвище значення 86 має бензин мережі ОККО. Вміст сірки, масова частка бензолу навпаки - нижче допустимого рівня, що позитивно впливає на якість.

6. Проаналізовано також п'ять дослідних зразків бензину А-92 Євро5 різних виробників. Встановлено, що зразки українських виробників та Румунії мають перевищений показник об'ємної частки бензолу: гранично допустимим є вміст бензолу 1%. Найвище октанове число, визначене дослідним методом має бензин виробника ORLEN Lietuva, Литва.

7. Ідентифікацію починають з визначення критеріїв. Запропоновано критерії та методи ідентифікації бензину. Зовнішній вигляд та колір бензинів - найдоступніші критерії ідентифікації. До фізико-хімічних показників слід віднести октанове число, фракційний склад, масова частка сірки, густина за температури 15 °С.

8. На запит Енергетичної митниці ДФС проведено митну експертизу бензину автомобільного EN 95. В результаті проведеної експертизи пробу ідентифіковано як прозору рідину світло-жовтого кольору з запахом нафтопродукту, яка за хімічним складом являє собою суміш аліфатичних та ароматичних вуглеводнів (вміст становить 32,20 об. %); детонаційна стійкість (октанове число) проби за дослідним методом становить 95,5; вміст сірки – 4,6 мг/кг (0,00046 мас. %); густина проби за температури 15°С – 750,8 кг/м³.

Отримані результати лабораторних досліджень проби бензину за визначеними показниками не суперечать відповідним показникам, зазначеним в графі 31 МД № UA 903230/2018/000455 та сертифікату якості.

9. Визначено код досліджуваного бензину неетильованого. Бензин відноситься до групи 27 - палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні; товарна позиція 2710 - нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; з вмістом 70 мас.% або більше нафти чи нафтопродуктів; товарна підпозиція 271012 – легкі дистиляти та продукти; товарна категорія 27101245 – з октановим числом 95 або більше, але менш як 98; товарна підкатегорія 2710124512 - із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %.

10. Бензин надійшов на митну територію України в режимі імпорту автомобільним транспортом з Угорщини за контрактом між фірмою MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company, Угорщина та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна. Декларування здійснювалось в декларації форми МД-2, де вказано умови переміщення, фактурна та митна вартість, нарахування митних платежів, детальна характеристика бензину неестильованого та транспортних засобів, якими він переміщується.

11. Для визначення митної вартості бензину використовувався основний метод – за ціною контракту, про що було зазначено у графі 43 «Код MBV» досліджуваної МД. Фактурна вартість бензину відповідно до поданих для митного оформлення документів становить 19605,32 USD, вона була підтверджена наданими декларантом документами: рахунком-фактурою (інвойсом) та автомобільною накладною.

За умовами поставки бензину автомобільного FCA – франко-перевізник, митна вартість дорівнює фактурній вартості і сумі транспортно-експедиційних витрат по доставці товару до кордону України. Митна вартість бензину становила 522346,23 грн.

В інвойсі та додатковій угоді до контракту зазначена вартість однієї метричної тони бензину – 753,79 доларів США, а також умови визначення: середнє значення котировок за PLATS EUROPIEN Marketscan на бензин автомобільний EN 95.

При ввезенні бензину сплачувались митні платежі та збори: плата за виконання митних формальностей при імпорті бензину поза місцем розташування та поза робочим часом, установленим для митних органів у розмірі 50 EUR за 1 год., акцизний збір та ПДВ.

Проведені дослідження дали змогу розробити наступні пропозиції.

1. На сьогодні ключове завдання полягає в аналізі всіх можливих варіантів державного регулювання та визначенні оптимального набору засобів, практичне застосування яких дозволить створити сприятливі умови для роботи українських НПЗ та впровадження ефективних стимулів

налагодження у найкоротший час виробництва, здатного задовольнити потреби внутрішнього ринку у конкурентоспроможній за ціновими та якісними характеристиками продукції.

2. Україна може зберегти статус важливого нафтотранзитного коридору для Європи, для цього необхідно модернізувати нафтотранспортні системи та проводити послідовну більш гнучку та ефективну політику співробітництва з постачальниками та споживачами нафти.

3. Зменшення дії нафтопродуктів на навколишнє середовище можна досягти за рахунок посилення вимог до таких показників якості, як наявність сірки, відсоткового вмісту бензолу та ароматичних вуглеводнів.

4. Необхідне термінове врегулювання цінової, податкової та ресурсної проблем на українському ринку нафтопродуктів. Запровадження мита на ввезення іноземних нафтопродуктів є малоперспективним, оскільки, з одного боку, призведе до порушення зобов'язань України, прийнятих у рамках СОТ, з іншого – створюватиме загрозу дефіциту та значного зростання вартості якісного палива на внутрішньому ринку. Доцільно привести акцизи на бензин і дизпаливо до єдиної ставки - ~ 164 /тис. л.

5. Доцільним є застосування міні-лабораторій в пунктах пропуску для проведення експрес-аналізів на наявність у бензині різноманітних кислот, шкідливих домішок, смол та вмісту сірки.

6. Для проведення ідентифікації ебензину внести до методики запропоновані критерії та показники, зокрема, сумарний вміст ароматичних вуглеводнів та сумарний вміст кисневмісних сполук.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андронов С.С. Классификация нефтепродуктов // Нефть и газ. – 2014. - №2. – С.12 – 16.
2. Батутіна А.П., Ємченко І.В., Троякова А.О. Експертиза товарів: Навчальний посібник.- К.: ЦУЛ, 2003. – 186 с.
3. Беянин Б.В. Технический анализ нефтепродуктов. – М.: «Химия», 1999. - 256 с.
4. Бензин в Україні. Прогнози та реалії. – Режим доступу: kreschatic.kiev.ua/
5. Бережнюк І. Г. Митний контроль та митне оформлення як управлінський механізм митної справи //Вісник Академії митної служби України. – 2008. - №2. – С. 3-8.
6. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.
7. Брачук А.О. Митні експертизи: поняття, характеристика та види // Митна справа. – 2013. – № 3. – С. 62-67.
8. Бурлака Г.Г., Зиневич В.О. Рынок нефти и нефтепродуктов на рубеже XXI века. – К.: ЗАО «ВИПОЛ», 2013. – 332 с.
9. Вилкова С.А. Экспертиза потребительских товаров: Учебник. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К». – 2007. - 252с.
10. Все о топливе. Автомобильный бензин: Свойства, ассортимент, применение /В.Е. Емельянов.- М.: ООО «Издательство Астрель», 2013. - 79с.
11. Главати О.Л., Бурлака Г.Г. Топлива и смазочные материалы для транспортных средств. – К.: «Украгротехсервис», 2000. – 338 с.
12. ГОСТ 2177-99. Нефтепродукты. Методы определения фракционного состава. - М.: Изд-во стандартов, 1999. – 9 с.
13. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету міністрів

України № 1031 від 5.10.2011 р. (Редакція від 02.02.2018). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1031-2011-%D0%BF>.

14.Дмитриченко М. И. Экспертиза качества и обнаружение фальсификации продовольственных товаров: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2003. – 372 с.

15.Дикаленко М. Белая горючка //Бизнес - К., 2015. - №9 (996) – С.69-72.

16.Дикаленко М. В поле воин // Бизнес - К., 2017. – №10 (997) – С.59-61.

17.Докучаев В.С. Повышение качества нефтепродуктов и структурно-технологическая политика в нефтепереработке // Химия и технология топлив и масел. – 2010. - № 3. – С. 3 – 8.

18.ДСТУ 3437-96 Нафтопродукти. Терміни та визначення. К.: Держстандарт, 1996. -18 с.

19. ДСТУ 4345:2004 Нафтопродукти. Палива рідкі. Номенклатура показників якості. К.: Держспоживстандарт, 2003. – 10 с.

20. ДСТУ 4454:2005 Нафта і нафтопродукти. Маркування, пакування, транспортування та зберігання. - К.: Держспоживстандарт, 2005. – 22 с.

21. ДСТУ 7687-2015 Бензини автомобільні євро. Технічні умови. – [Чинний від 1.06.2016] – К.: Департамент технічного регулювання, 2015. – 22 с.

22. ДСТУ 4488:2005 Нафта і нафтопродукти. Методи відбирання проб. – К.: Держспоживстандарт, 2005. – 8 с.

23. ДСТУ 4019-2001 Нафтопродукти. Визначення ароматичних вуглеводнів у бензині методом газової хроматографії. – К.: Держспоживстандарт, 2002. – 10с.

24. ДСТУ ISO 5164:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне. Визначення детонаційних характеристик дослідним методом (ISO 5164:2005, IDT). – К.: Мінекономрозвитку України, 2013. – 68 с.

25. ДСТУ ISO 5163:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне і авіаційне. Визначення детонаційних характеристик моторним методом (ISO 5163:2005, IDT) – К.: Мінекономрозвитку України, 2013. – 75 с.

26. ДСТУ 4160:2003 Нафтопродукти. Визначання тиску насиченої пари. Метод Рейда. – К.: Держспоживстандарт, 2003. – 12 с.

27. ДСТУ EN 237:2003 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначання низьких концентрацій свинцю методом атомно-абсорбційної спектроскопії (EN 237:1996, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2003. – 14 с.
28. ДСТУ EN 238:2008 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначення вмісту бензолу методом інфрачервоної спектроскопії (EN 238:1996, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2008. – 16 с.
29. ДСТУ EN 12177:2009 Нафтопродукти. Бензин неестильований. Визначення вмісту бензолу методом газової хроматографії (EN 12177:1998, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2007. – 18 с.
30. ДСТУ ISO 20846:2009 Нафтопродукти. Визначення вмісту сірки в автомобільному пальному методом ультрафіолетової флуоресценції (ISO 20846:2004, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2009. – 10 с.
31. ДСТУ ГОСТ 31072:2006 Нафта і нафтопродукти. Метод визначення густини, відносної густини та густини в градусах API ареометром (ГОСТ 31072-2002, IDT) – К.: Держспоживстандарт, 2007. – 22 с.
32. ДСТУ 7684:2015 Нафтопродукти Метод визначення стійкості до окиснення дистильованого рідкого палива (прискорений метод). – УкрНДІНП «МАСМА», 2016. – 16 с.
33. Иващенко К.М. Топливо и смазочные материалы. – М.: Издательский центр “Техинформ”, 2003. – 430 с.
34. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010 року). – К.: Видання МТП № 560. – 220 с.
35. Колосюк Д.С., Зеркалов Д.В. Експлуатаційні матеріали. – К.: «Основа», 2003. – 200 с.
36. Коломієць Т.М. Експертиза товарів [Т.М. Коломієць, Н.В.Притульська, О.Л. Романенко]. – К.: КНТЕУ, 2007. – ч.1. – 370 с.
37. Коров Є. Импорный синдром: Украина сдает нефтерынок //Зеркало недели – К., 2016. – №14 – С.7
38. Лосиков Б.В. Нефтяное товароведение. – М.: «Химия», 2000. – 275 с.

39. Лунев Ф. Спящая красавица //Зеркало недели – К., 2017. - №1 – С.9
40. Лышко Г.П., Потапов Ю.С. Топливо и смазочные материалы. – Кишинеv: Государственный аграрный университет Молдовы, 2000. – 486 с.
41. Малигіна В.Д. Основи експертизи продовольчих товарів. - К.: Кондор, 2009. — 296 с.
42. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В Мережко, О.В.Рожественський. – К.: КНТЕУ: 2017. – 572 с. – (Серія «Митна справа в Україні»)
43. Митна статистика. – Режим доступу: <http://www.sts.gov.ua>
44. Митний кодекс України: офіційний текст станом на 04.10.2018р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
45. Нафта і нафтопродукти. Перспективи розвитку. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/nafta-89ffa.pdf>
46. Невзоров М.Н. Топливо, смазочные материалы и технические жидкости. – М.: Транспорт, 2001. – 312 с.
47. Основні властивості автомобільних бензинів. – Режим доступу: <http://korner.com.ua>
48. Пашко П.В., Науменко В.П., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 394 с.
49. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету міністрів України від 21.05.2012р. №450 (редакція від 14.10.2017р.). – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>
50. План здійснення державного контролю нехарчової продукції на 2018 рік: лист ДФСУ від 20.12.2017 № 35518/7/99-99-18-03-01-17. – Режим доступу: <https://qdpro.com.ua/document/61840>
51. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 22.02.2010. Редакція від 04.10.2018. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
52. Пояснення до УКТ ЗЕД/ 2 том (Розділи VI-XI). – К.: Держзовнішінформ.

– 2008. – 678с.

53. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: Закон України №1791-VIII від 20.12.2016р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1791-19>

54. Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 року № 1011: Наказ Міністерства фінансів України від 01.06.2018 № 541. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/72931.html>

55. Про декларування пального: лист ДФС від 09.11.2017 р. № 30486/7/99-99-18-02-02-17). – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/pisma/gfsu/pro-deklaruvannya-palynogo-1033613.html>

56. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22.12.1998р. № 332-XIV (редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14>

57. Про затвердження Переліку товарів, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною митницею Державної фіскальної служби України: Наказ Міністерства фінансів України № 448 від 20.04.2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

58. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України № 651. – Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

59. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України № 1011 від 20.09.2012р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>.

60. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 12.12.1998р. №331-XIV (Редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>.

61. Про затвердження переліків підприємств з усіма стадіями технологічного процесу з виготовлення нафтопродуктів, що мають право виробляти бензини моторні сумішеві із вмістом етил-трет-бутилового ефіру або з добавками на основі біоетанолу: Постанова КМУ від 05.12.2007р. № 1375 (редакція від 05.06.2015р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1375-2007-%D0%BF>.

62. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів : Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2016 № 699. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12/page>.

63. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 // Голос України. – 2012. – № 428.

64. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012р. (Редакція від 26.04.2016). – Режим доступу: URL: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-porjadku-vikonannja-mitnih-formalnostei-p-doc110260.html>.

65. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз): Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>.

66. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ державної фіскальної служби

України від 09.06.2015р. № 401. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

67. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 № 599 – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>.

68. Про затвердження Форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 №598. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0883-12>

69. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII (редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

70. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001р. зі змінами від 01.01.2018р. за № 2245-УІІІ. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18>

71. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету міністрів України №428 від 21.05.2012р. – Режим доступу: [akon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п#n12](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п#n12).

72. Про якість бензину та дизельного палива: Директива 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13.10. 1998. – Режим доступу: <http://base.garant.ru/70390792/>

73. Смоляк В.П. Ассортимент нефтепродуктов отечественного рынка //Нефтерынок. - № 15. - 2015. -С.26-37.

74. Статистична інформація. Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

75. Терещенко С.С., Наumenко В.П. Основи митного законодавства в Україні: Теорія та практика: Навчальний посібник. - К.: АТ «Август», 1999. - 296 с.

76. Терещенко С. С. Основи митного законодавства України: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. - К.: АТ "Август", 2001. - 422 с.

77. Технічний регламент щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив: Постанова Кабінету міністрів України №927 від 1.08.2013р. №253 (Редакція від 23.12.2016). – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2013-%D0%BF>
78. Товарный монитор // Конъюнктура Украины. – 2015. - №7 (156). - С.17.
79. Топлива, смазочные материалы, технические жидкости. Ассортимент и применение. Справочник под редакцией Школьников В.М. – М.: “Техинформ”, 2001. – 596.
80. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). – К.: ЛАТ\$ К, 2004 . – 626 с.

ДОДАТКИ